

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

2022 metų Lietuvos biudžeto projektas

2021 m. spalio 15 d.

TURINYS

ĮVADAS.....	6
I DALIS. MAKROEKONOMINĖ SITUACIJA IR PERSPEKTYVOS	7
II DALIS. VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSAI	10
1 SKYRIUS. BALANSAI IR FISKALINĖS POLITIKOS VERTINIMAS.....	10
2 SKYRIUS. PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ POLITIKA	16
3 SKYRIUS. LBP IR STABILUMO PROGRAMOS RODIKLIŲ PALYGINIMAS	19
III DALIS. BIUDŽETO SISTEMOS PERTVARKA	20
IV DALIS. METODOLOGINIAI ASPEKTAI.....	21
V DALIS. ERS IR VALSTYBĖS FINANSŲ DUOMENYS	22

LENTELĖS

1 lentelė. Makroekonominiai rodikliai	9
2 lentelė. Su COVID-19 susijusios valdžios sektoriaus išlaidų priemonės.....	11
3 lentelė. Vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balansai, proc. BVP	13
4 lentelė. Valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų rodikliai pagal formuojamą fiskalinę politiką	19
5 lentelė. LBP ir ankstesnių ekonominės raidos scenarijų rodiklių palyginimas	19
6 lentelė. LBP ir Stabilumo programos valdžios sektoriaus balanso projekcijų palyginimas.....	20
7 lentelė. LBP ir Stabilumo programos valdžios sektoriaus skolos projekcijų palyginimas.....	20
8 lentelė. Ekonominės raidos scenarijaus rengimas	21
9 lentelė. Pagrindinės prielaidos.....	22
10 lentelė. Kainų rodikliai	22
11 lentelė. Darbo rinkos rodikliai	23
12 lentelė. Sektorių balansai.....	23
13 lentelė. Valdžios sektoriaus rodikliai pagal formuojamą politiką	23
14 lentelė. Valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų rodikliai nesikeičiančios politikos scenarijaus atveju	24
15 lentelė. Valdžios sektoriaus skolos projekcijos	25
16 lentelė. Valstybės garantuota skola	25
17 lentelė. Valdžios sektoriaus diskrecinės pajamų priemonės.....	25
18 lentelė. Valdžios sektoriaus diskrecinės išlaidų priemonės.....	27
19 lentelė. Sumos, neįtrauktos į išlaidų limitą.....	29
20 lentelė. Vidutiniu laikotarpiu numatomos fiskalinės rizikos sąrašas.....	29
21 lentelė. EGADP subsidijų poveikis valdžios sektoriaus finansų projekcijoms, mln. eurų.....	30
22 lentelė. Valstybės garantijos 2021 metais	30

SANTRUMPOS

2021 metų biudžetas	Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas
Bendroji SAP išimtis	Bendroji Europos Sąjungos Stabilumo ir augimo pakto išimtis ¹
Biudžeto projektas	Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas
Biudžeto sistemos pertvarka	Lietuvoje vykdoma biudžeto formavimo ir strateginio planavimo sistemos pertvarka
BVP	bendrasis vidaus produktas. Programoje naudojama 2020 metų BVP to meto kainomis 48 929,7 mln. eurų reikšmė
COVID-19	COVID-19 liga (koronaviruso infekcija)
EGADP	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (angl. <i>Recovery and Resilience Facility</i>) – nauja Europos Sąjungos dotacijų ir paskolų Europos Sąjungos valstybėms narėms priemonė, skirta struktūrinėms reformoms ir susijusioms investicijoms bei žaliajai ir skaitmeninei transformacijai įgyvendinti ²
EGADP planas	Lietuvos struktūrinių reformų ir susijusių investicijų bei žaliajai ir skaitmeninei transformacijai įgyvendinti numatytų priemonių planas ³ , kurį 2021–2026 metais numatoma įgyvendinti priemonės „Kitos kartos ES“ (angl. <i>Next Generation EU</i>) lėšomis ir kuris 2021 m. liepos 26 d. patvirtintas ES Tarybos
Ekonominės raidos scenarijus	Finansų ministerijos parengtas, 2021 m. rugsėjo 10 d. paskelbtas, fiskalinės institucijos ⁴ patvirtintas ekonominės raidos scenarijus ⁵
ES	Europos Sąjunga
ESA	Europos sąskaitų sistema (angl. <i>European System of Accounts</i>)
Finansų ministerija	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
Fiskalinė institucija	Lietuvos nepriklausoma fiskalinė institucija, kurios funkcijas vykdo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Biudžeto politikos stebėsenos departamentas
GPM	gyventojų pajamų mokestis

¹ **Europos Komisijos komunikatas dėl ekonominės politikos koordinavimo 2021 metais**, https://ec.europa.eu/info/system/files/com-2021-500_en.pdf.

² Šiuo metu ES valstybėms yra paskirstyta 70 procentų priemonės dotacijų lėšų. Lietuvai tai sudaro apie 2,092 mlrd. eurų. Likusi 30 procentų dalis tarp valstybių narių bus paskirstyta 2022 metais, atsižvelgiant į naujausius BVP duomenis. Remiantis prognozėmis, Lietuva iš šios priemonės gali gauti iš viso apie 2,225 mlrd. eurų negražintinų dotacijų. Esant poreikiui, Lietuva galėtų kreiptis dėl ne didesnės kaip 6,8 procento 2019 metų bendrojo nacionalinio produkto dydžio paskolos (apie 3 mlrd. eurų).

³ **Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas**, <https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/Naujos%20kartos%20Lietuva%20planas.pdf>.

⁴ **Fiskalinės institucijos išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo**, <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Product/24032>.

⁵ **Ekonominės raidos scenarijus**, <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>.

Konstitucinis įstatymas	Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas (2014 m. lapkričio 6 d., Nr. XII-1289)
LBP	2022 metų Lietuvos biudžeto projektas
MMA	minimalioji mėnesinė alga
NPD	neapmokestinamasis pajamų dydis
NPP	2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas ⁶
PVM	pridėtinės vertės mokestis
Rekomendacija Lietuvai	Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl Lietuvos stabilumo 2021 metų programos ⁷
SAP	ES Stabilumo ir augimo paktas ⁸
Seimas	Lietuvos Respublikos Seimas
Stabilumo programa	Lietuvos stabilumo 2021 metų programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 279 „Dėl Lietuvos stabilumo 2021 metų programos“ ⁹
Struktūrinis balansas	valdžios sektoriaus struktūrinis balanso rodiklis
Su COVID-19 susijusios priemonės	su COVID-19 pandemijos valdymu ir jos neigiamų padarinių švelninimu susijusios priemonės
SVKI	vidutinė metinė infliacija, apskaičiuota pagal su kitomis ES valstybėmis narėmis metodiškai suderintą vartotojų kainų indeksą
VDU	vidutinis darbo užmokestis
Vyriausybė	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Vyriausybės programa	Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa ¹⁰
VMI	Valstybinė mokesčių inspekcija

⁶ Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5?jfwid=32wf90sn>.

⁷ Tarybos rekomendacija, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9240-2021-INIT/lt/pdf>.

⁸ SAP – 2005 m. birželio 27 d. ES Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1055/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo, https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/legal-basis-stability-and-growth-pact_en.

⁹ Lietuvos stabilumo 2021 metų programa, https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/LT_SP_2021_04.pdf.

¹⁰ Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimas Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/973c87403bc311eb8c97e01ffe050e1c?positionInSearchResults=3&searchModelUUID=1b07b36f-911c-444f-a7e6-f1b4c79c31be>.

IVADAS

Lietuva, vadovaudamasi 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir ES Tarybos reglamentu (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų ir šio reglamento taikymą išaiškinančiu dokumentu (angl. *Specifications on the implementation of the Two Pack*), teikia Europos Komisijai ir Euro grupei LBP.

Įvertinusi tai, kad ekonominiam šalies gyvybingumui palaikyti, sveikatos apsaugai ir visuomenės saugumui užtikrinti taikomų priemonių įgyvendinimo išlaidos turės didelį poveikį valdžios sektoriaus finansams, Vyriausybė 2020 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 230 „Dėl įgaliojimų Lietuvos Respublikos finansų ministerijai suteikimo“¹¹ įgaliojo Finansų ministeriją inicijuoti išskirtinių aplinkybių nustatymą Lietuvos Respublikoje. Išskirtinės aplinkybės nustatomos ir atšaukiamos vadovaujantis Konstitucinio įstatymo 7 straipsniu. Pagal Konstitucinį įstatymą ir SAP, išskirtinės aplinkybės – nepaprastas įvykis, kurio valstybės valdžios institucijos negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansų būklei, arba didelis ekonomikos nuosmukis. 2020 m. kovo 27 d. biudžeto politikos kontrolės institucija paskelbė išvadą, kad šalyje susidariusi padėtis atitinka neįprasto įvykio sąvokos apibrėžimą¹². Dėl didelio neapibrėžtumo ir rizikų, susijusių su COVID-19 pandemijos raida ir jos poveikiu valdžios sektoriaus finansams, išskirtinių aplinkybių 2022 metais nenumatoma atšaukti.

Nuo 2020 metų taikoma bendroji SAP išimtis – SAP lankstumo sąlyga, kurią Europos Komisija taiko dėl COVID-19 pandemijos kilus ES, euro zonos ekonominei krizei, valstybėms narėms 2020 metais patyrus ekonominį nuosmukį ir numačius didelės apimties valdžios sektoriaus išlaidas, susijusias su COVID-19 pandemijos valdymu ir jos padarinių ekonomikai, socialinei aplinkai, sveikatos apsaugos sistemai švelninimu. Galiojant bendrajai SAP išimčiai, nėra taikomos SAP nustatytos fiskalinės drausmės taisyklės, o struktūrinio valdžios sektoriaus balanso nukrypimas nuo vidutinio laikotarpio tikslo, įgyvendinant kovos su COVID-19 pandemijos padarinius ekonomikai, sveikatos apsaugos sistemai ir socialinei aplinkai priemones, nelaikomas neatitinkančiu SAP.

Išliekant neapibrėžtumui dėl COVID-19 pandemijos raidos ir jos poveikio Lietuvos ekonomikai ir valdžios sektoriaus finansams, 2022 metais nenumatoma atšaukti išskirtinių aplinkybių. ES valstybėms, taip pat ir Lietuvai, bus taikoma bendroji SAP išimtis.

LBP parengtas pagal biudžeto projektą¹³, Valstybinio socialinio draudimo fondo¹⁴, Privalomojo sveikatos draudimo fondo¹⁵ biudžetų 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymų projek-

¹¹ Vyriausybės nutarimas „Dėl įgaliojimų Lietuvos Respublikos finansų ministerijai suteikimo“, https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/LRV_nutarimas_%20%C4%AFgaliojimas_FM.pdf.

¹² Fiskalinės institucijos išvada, <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Product/23909/ishvada-del-neiprastos-padeties-atitikties-isskirtiniu-aplinkybiu-savokai>.

¹³ Biudžeto projektas, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/d7557fa02ab311ec99bbc1b08701c7f8?positionInSearchResults=0&searchModelUID=9d559d16-c72d-49ed-8166-be934c8ce832>.

¹⁴ Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/6ca85c70283a11ec99bbc1b08701c7f8?positionInSearchResults=0&searchModelUID=9d559d16-c72d-49ed-8166-be934c8ce832>.

¹⁵ Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/3d29f3602b4511ec99bbc1b08701c7f8?jfwid=159qee60si>.

tus, taip pat įvertinus ekonominės raidos scenarijų, kitų valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų atnaujintas pajamų ir išlaidų projekcijas. Taip pat atsižvelgta į ES Tarybos rekomendaciją Lietuvai, numatomas su EGADP plano priemonių įgyvendinimu susijusias išlaidas ir pajamas, su COVID-19 susijusių priemonių įgyvendinimo kaštus. LBP suderintas su rekomendacijos Lietuvai įgyvendinimo priemonių planu¹⁶.

Lietuvos 2022 metų vidutinio laikotarpio tikslas yra 1 procentas BVP struktūrinis valdžios sektoriaus deficitas, nustatytas Seimo 2021 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. XIV-193 „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“. Vidutiniam 2023–2025 metų laikotarpiui Vyriausybė Seimui siūlys vidutinio laikotarpio tikslą nustatyti 2022 metų pavasarį.

LBP pateikiamos Lietuvos 2021 ir 2022 metų valdžios sektoriaus skolos projekcijos ir valdžios sektoriaus finansų projekcijos pagal formuojamos politikos ir nesikeičiančios politikos scenarijus. LBP apžvelgiama makroekonominė padėtis ir jos perspektyvos.

IDALIS

MAKROEKONOMINĖ SITUACIJA IR PERSPEKTYVOS

LBP pateikiamas Finansų ministerijos parengtas Lietuvos ekonominės raidos scenarijus, paskelbtas 2021 m. rugsėjo 10 d.

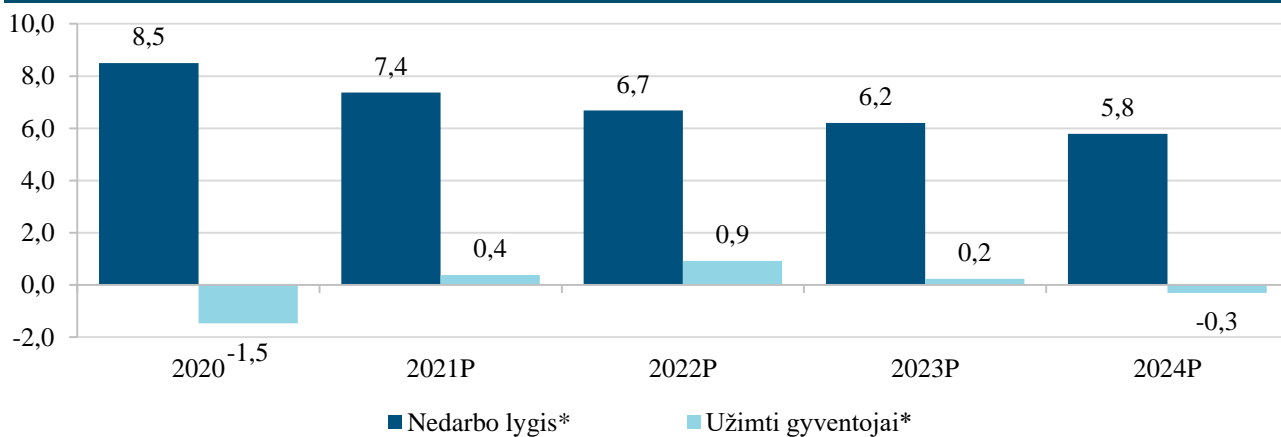
Lietuvos ekonomika 2021 metų pradžioje atsigavo – pirmąjį pusmetį buvo užfiksuotas 4,7 procento BVP augimas. Labiausiai pandemijos paveiktoje kontaktinių paslaugų srityje 2021 metų pirmąjį pusmetį vis dar buvo fiksuojamas sukuriamos pridėtinės vertės nuosmukis, tačiau didėjantis vakcinuotų žmonių skaičius, nuo liepos 1 dienos atšauktas nacionalinis karantinas ir laisvėjantys ūkinės veiklos suvaržymai sudarė sąlygas ir šių veiklų laipsniškam atsigavimui. Geri 2021 metų pirmojo pusmečio rezultatai, palankesnės ES ekonominės perspektyvos, augantis imunitetą įgijusių žmonių skaičius leidžia tikėtis, kad vidutiniu laikotarpiu bus matomas sąlyginai spartus ekonomikos augimas. Lietuvos ekonomika 2021 metais galėtų augti 4,3 procento, o 2022 metais tikėtinas 4 procentų ekonomikos augimas. Numatoma, kad 2023 ir 2024 metais BVP augs po 3,5 procento per metus. Ekonomikos augimą vidutiniu laikotarpiu skatins stiprėjanti vidaus ir išorės paklausa.

Darbo rinkos būklė 2021 metų pirmąjį pusmetį pagerėjo – nedarbo lygis sumažėjo, o užimtumas antrąjį ketvirtį paaugo, nors abu šie rodikliai vis dar išliko prastesni nei prieš COVID-19 pandemiją. Įvertinus darbo rinkos tendencijas, prielaidas dėl gyventojų vakcinacijos ir demografinės raidos, numatoma, kad 2021 metais padėtis darbo rinkoje pagerės: užimtų gyventojų skaičius po 2020 metais užfiksuoto 1,5 procento nuosmukio 2021 metais išaugs 0,4 procento, o nedarbo lygis, apskaičiuotas pagal gyventojų užimtumo tyrimo metodiką, sumažės nuo 8,5 procento iki 7,4 procento. Nuo 2022 metų gyventojų ekonominį aktyvumą ir užimtumo augimą skatins įsibėgėjantis EGADP plano įgyvendinimas, todėl užimtų gyventojų skaičius 2022 metais padidės iki 0,9 procento, o nedarbo lygis sumažės iki 6,7 procento. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais dėl demografinių priežasčių darbingo amžiaus gyventojų skaičius mažės, o tai neigiamai veiks

¹⁶ **Rekomendacijos Lietuvai priemonių planas**, <https://eimin.lrv.lt/lt/ekonomikos-ir-inovaciju-ministerija/administracine-informacija/strategijos/strategija-2020-m-europa>.

darbuotojų pasiūlą ir užimtumą – nepaisant stiprios darbuotojų paklausos, vidutinio laikotarpio pabaigoje užimtų gyventojų skaičius taip pat turėtų imti mažėti. Darbuotojų paklausa turėtų išlikti didelė, bet dėl darbuotojų, atitinkančių darbo rinkos poreikius, trūkumo nedarbo lygis mažės lėčiau ir vidutinio laikotarpio pabaigoje sudarys apie 6 procentus.

1 paveikslas. Nedarbo lygis ir gyventojų užimtumo pokyčiai, proc.

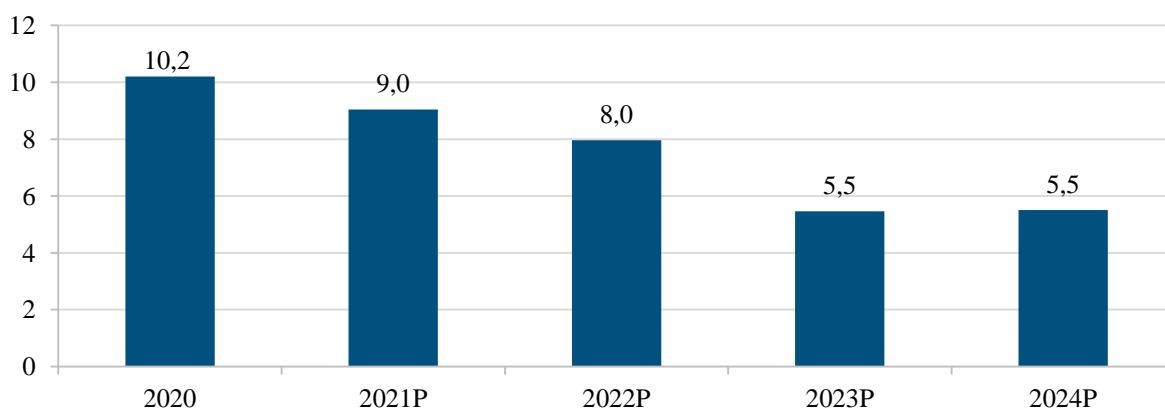

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas.

* Pagal gyventojų užimtumo tyrimo metodiką.

Darbo užmokesčio raida šalyje pirmąjį 2021 metų pusmetį išliko palanki, gyventojų perkamoji galia toliau sparčiai augo. Stipriai išaugusi darbuotojų paklausa ir darbuotojų, turinčių darbo rinkos poreikius atitinkančių įgūdžių, trūkumas, padidinti atlyginimai viešajame sektoriuje 2021 metais reikšmingai didins darbo užmokestį. Todėl numatoma, kad Lietuvoje 2021 metais vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis augs 9 procentais. Atsižvelgus į numatomus Vyriausybės sprendimus dėl viešojo sektoriaus darbuotojų apmokėjimo ir MMA dydžio, taip pat į privataus sektoriaus darbo užmokesčio pokyčio tendencijas, numatoma, kad 2022 metais darbo užmokesčio augimo tempas šalyje sieks 8 procentus. Vidutinio laikotarpio pabaigoje darbo užmokesčio augimo tempas galėtų sulėtėti ir priartėti prie 5,5 procento. Vidutiniu laikotarpiu darbo užmokesčio augimo tempas viršys infliaciją, todėl darbuotojų perkamoji galia stiprės.

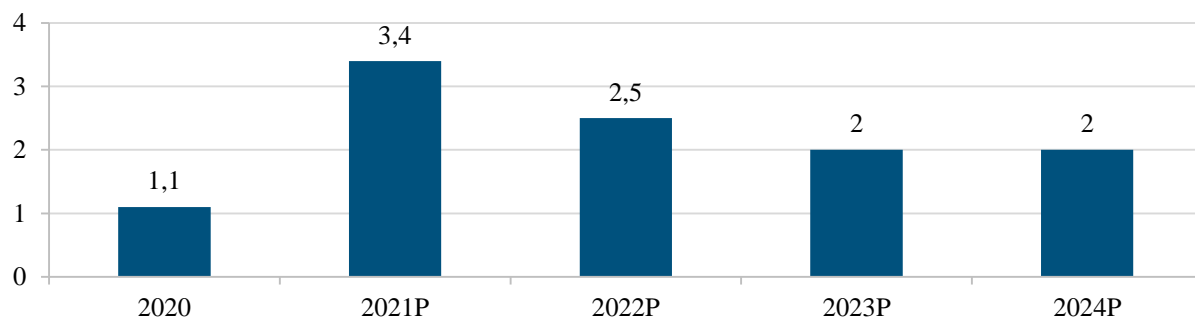
2 paveikslas. Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokyčiai, proc.

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas.

Metinė infliacija 2021 metų pirmąjį pusmetį spartėjo. Nuo kovo mėnesio infliaciją skatino daugiausia trumpalaikiai išorės veiksniai – importuojamos aukštos energijos ir kitų pramoninių prekių žaliavų kainos. Įvertinus vartotojų kainų raidos tendencijas ir technines prielaidas dėl naftos kainų raidos, numatoma, kad 2021 metais vidutinė metinė infliacija sudarys 3,4 procento. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais numatomas pasaulinių žaliavų kainų stabilizavimasis, todėl trumpalaikių veiksnių, šiuo metu didinančių vartojimo kainas, poveikis turėtų būti ribotas ir spaudimas kainų augimui turėtų mažėti. 2022 metais infliacijos tempas galėtų sulėtėti iki 2,5 procento, o 2023–2024 metais – iki 2 procentų.

3 paveikslas. Vidutinė metinė infliacija, proc.

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas.

1 lentelė. Makroekonominiai rodikliai

	ESA kodas	2020 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
		mln. eurų	Pokytis, procentais		
1. BVP, grandine susieta apimtis	B1*g	42 920,9*	-0,9*	4,3	4,0
2. Potencialus BVP		43 255,9	3,8	4,2	3,7
iš jo:					
- darbo veiksnys			0,3	0,6	0,1
- kapitalo veiksnys			1,6	1,9	2,0
- bendrasis gamybos veiksnių našumas			1,9	1,6	1,6
3. BVP, to meto kainomis	B1*g	48 929,7*	0,2*	9,7	6,6
BVP sudedamosios dalys (palyginamosiomis kainomis)					
4. Namų ūkių vartojimo išlaidos + ne pelno institucijų, aptarnaujančių namų ūkius, vartojimo išlaidos (NPI)	P.3	26 433,7*	-2,0*	5,4	3,8
5. Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	P.3	6 472,2*	0,6*	0,3	0,1
6. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51	9 619,3*	-0,2*	13,4	7,5
7. Atsargų pokytis ir vertybių įsigijimas, atėmus netektį, BVP procentais	P.52 + P.53	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
8. Prekių ir paslaugų eksportas	P.6	35 763,3*	0,0*	11,1	6,2
9. Prekių ir paslaugų importas	P.7	32 163,3*	-5,3*	14,2	7,4
Įtaka BVP pokyčiui, procentiniais punktais (išskyrus 2020 m. reikšmę mln. eurų)					
10. Galutinė vidaus paklausa		42 524,0*	-1,2*	6,2	4,0
11. Atsargų pokytis ir vertybių įsigijimas, atėmus netektį	P.52 + P.53	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
12. Prekių ir paslaugų balansas	B.11	3 599,9*	3,8*	-1,0	-0,6

* Ekonominės raidos scenarijus parengtas naudojant statistinius duomenis, paskelbtus iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

II DALIS VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSAI

1 SKYRIUS BALANSAI IR FISKALINĖS POLITIKOS VERTINIMAS

2020, 2021 metai

2020 metais valdžios sektoriaus deficitas sudarė 3 598,3 mln. eurų¹⁷, arba 7,4 procento BVP. Valdžios sektoriaus balanso blogėjimą, palyginti su 2019 ir ankstesnių metų balansu, daugiausia lėmė beprecedentės apimties finansinės paramos, skirtos COVID-19 pandemijai valdyti ir pandemijos sukeltiems padariniams švelninti, paketas. 2020 metais su COVID-19 susijusioms išlaidų priemonėms įgyvendinti skirta 3,3 mlrd. eurų, arba 6,7 procento BVP, iš jų veikiančioms valdžios sektoriaus balansą priemonėms – 2,7 mlrd. eurų, arba 5,5 procento BVP (2 lentelė). Dėl taikytų su COVID-19 susijusių pajamų priemonių – mokesčių mokėjimo atidėjimo – 2020 metais, vertinant kaupiamuoju principu, buvo netekta apie 311 mln. eurų, arba 0,6 procento BVP valdžios sektoriaus pajamų. Nevertinant su COVID-19 susijusių priemonių poveikio valdžios sektoriaus balansui kaip vienkartinių, 2020 metais struktūrinis deficitas sudarė 7 procentus BVP. O šias priemones laikant vienkartinėmis, struktūrinis deficitas sudarytų 1 procentą BVP¹⁸.

2021 metų biudžeto įstatyme 2021 metams buvo suplanuotas 7 procentų BVP valdžios sektoriaus deficitas. Stabilumo programoje buvo prognozuotas 8,1 procento BVP valdžios sektoriaus deficitas.

2021 metų liepos mėnesį 2021 metų biudžeto įstatymas buvo pakeistas¹⁹. Pagal pakeistą 2021 metų biudžeto įstatymą valdžios sektoriaus deficitas sudarė 6,9 procento BVP. Pakeistame 2021 metų biudžeto įstatyme, atsižvelgiant į atnaujintą ir 2021 metų birželį paskelbtą ekonominės raidos scenarijų²⁰, buvo padidintos pajamos, tačiau papildomai numatyta ir apie 0,5 mlrd. eurų su COVID-19 susijusioms išlaidų priemonėms prirėkus finansuoti. Iš viso 2021 metų biudžete **su COVID-19 susijusioms išlaidų priemonėms** numatyta apie 1,7 mlrd. eurų. Papildomai lėšų numatyta sveikatos apsaugos sričiai – vakcinoms įsigyti ir kitoms su COVID-19 susijusioms priemonėms įgyvendinti; socialinei apsaugai – savarankiškai dirbantiems asmenims paremti, laikinai darbo paieškos išmokai bedarbiams mokėti; ekonomikos sričiai – padėti verslui išsaugoti darbo vietas pandemijos metu ir jai pasibaigus, skatinti kurti naujas darbo vietas po pandemijos (2 lentelė). Numatoma, kad dėl taikytų su COVID-19 susijusių pajamų priemonių 2021 metais, vertinant kaupiamuoju principu, bus netekta apie 122 mln. eurų, arba 0,2 procento BVP, valdžios sektoriaus pajamų.

Siekiant kuo efektyvesnio lėšų panaudojimo, 2021 metais pagalbos priemonėms numatytos

¹⁷ 2020 m. valdžios sektoriaus balansas (–3 598,3 mln. eurų) gali pasikeisti Eurostatui 2021 m. spalio 21 d. paskelbus atnaujintus Lietuvos valdžios sektoriaus finansų statistikos duomenis.

¹⁸ Struktūrinis balansas apskaičiuotas naudojant ciklinę biudžeto komponentę, apskaičiuotą naudojant pagal ekonominės raidos scenarijų įvertintą produkcijos atotrūkį nuo potencialo.

¹⁹ **2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymas** Nr.XIV-430, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1432d2e2d41c11eb9787d6479a2b2829?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=29593ef9-c63d-4855-ac64-93d16625e546>.

²⁰ **2021 m. birželio 11 d. ekonominės raidos scenarijus**, <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus/scenarijus-2021-birzelis>.

lėšos Vyriausybės sprendimu skiriamos su COVID-19 susijusias priemones įgyvendinančioms ministerijoms, atsižvelgiant į nuolat kintančią pandemiją ir priemonių poreikį.

Nuo 2020 m. kovo 16 d. mokesčių mokėtojams pradėtos taikyti **mokestinės pagalbos priemonės**: atleidimas nuo delspinigių ir baudų už laiku nesumokėtus mokesčius, nevykdomas priverstinis mokesčių išieškojimas, atleidimas nuo mokestinės paskolos palūkanų.

Mokestinės pagalbos priemonės, taikytos 2020 metais, buvo pratęstos²¹ iki 2021 m. balandžio 30 d., o 2021 metų balandį buvo priimtas sprendimas jas pratęsti dar keturiems mėnesiams iki 2021 m. rugpjūčio 31 d. Be to, iki 2021 m. spalio 31 d. tokiai nepriemokai netaikomi priverstinio išieškojimo veiksmai ir neskaičiuojami delspinigiai. Nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. mokesčių mokėtojų prašymai įtraukti mokesčių mokėtoją į nukentėjusių įmonių sąrašą ir prašymai sudaryti mokestinės paskolos sutartis be palūkanų nebepriimami. Naujai nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. susidarančius mokesčius mokesčių mokėtojai turi mokėti įstatymų nustatyta tvarka. Mokestinės paskolos sutartyje nurodytus mokesčius be palūkanų reikės sumokėti iki 2022 metų pabaigos. Po šio termino už naudojamą paskola turės būti mokamos palūkanos.

Nuo 2021 metų pradžios iki rugpjūčio 31 d. atidėtų mokesčių suma, susidariusi dėl šiuo laikotarpiu susiformavusių mokesčių prievolių, siekė 146,6 mln. eurų. Tuo pačiu laikotarpiu mokesčių mokėtojai sugrąžino 216,7 mln. eurų atidėtų mokesčių, susidariusių 2020 metais. Iš viso per šį laikotarpį su COVID-19 pandemija susijusi nepriemoka sumažėjo apie 70 mln. eurų.

2021 m. rugsėjo 30 d., praėjus mėnesiui po mokesčių atidėjimo priemonės taikymo pabaigos, nuo COVID-19 pandemijos nukentėjusių mokesčių mokėtojų nepriemoka (susidariusi per 2020 ir 2021 metus) sudarė 587,2 mln. eurų. Iš šios sumos dėl 521,9 mln. eurų yra sudarytos mokestinės paskolos sutartys. Likusius 65,3 mln. eurų mokesčių mokėtojai turi galimybę grąžinti be delspinigių iki spalio 31 dienos.

Išsami informacija apie su COVID-19 susijusias pajamų ir išlaidų priemones pateikta 17 ir 18 lentelėse.

2 lentelė. Su COVID-19 susijusios valdžios sektoriaus išlaidų priemonės

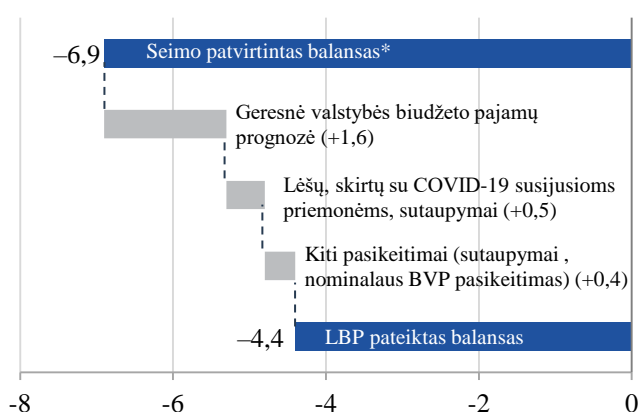
Valdžios sektoriaus išlaidos	mln. eurų			
	2020 metai (faktiniai duomenys)	2021 metai (pagal 2021 metų biudžeto įstatymą)	2021 metai (pagal atnaujintą 2021 metų biudžeto įstatymą)	2021 metai (numatoma panaudoti skirtų lėšų)
Atlygis darbuotojams	97,1	45,0	120,9	120,9
Tarpinis vartojimas	231,1	156,7	431,9	371,9
Socialinės išmokos	571,8	210,5	239,4	239,4
Subsidijos	1 057,3	562,0	1001,0	781,0
Kapitalo formavimas	529,9	0	0	0
Kapitalo pervedimai	122,1	0	0	0
Kitos	53,8	78,5	0	0
Iš viso:	2 663,1	1 052,7	1793,2	1513,2

Šaltinis – Finansų ministerija. Lentelėje pateiktos tik veikiančios valdžios sektoriaus balansą priemonės.

²¹ 2021 metais buvo peržiūrėti mokestinės pagalbos taikymo principai, sugriežtinti kriterijai, pagal kuriuos asmenys pripažįstami nukentėjusiais nuo pandemijos. VMI 2021 metais sudarė naują mokesčių mokėtojų, kuriems taikomos mokestinės pagalbos priemonės, sąrašą. Sudarant šį sąrašą, buvo remiamasi karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų kodų sąrašu, taip pat vertintas apyvartos sumažėjimas, mokesčių mokėtojų patikimumas, nemokumas.

Pagal LBP rengimo metu turėtą informaciją numatoma, kad 2021 metais valdžios sektoriaus deficitas gali sudaryti 4,4 procento BVP. Deficito mažėjimą, palyginti su ankstesniais šių metų įverčiais, lemia prielaida dėl 70 mln. eurų mažesnių, nei planuota, valstybės biudžeto asignavimų ir asignavimų, skirtų su COVID-19 susijusioms priemonėms finansuoti, sutaupymo. Numatoma, kad šiais metais gali būti nepanaudota apie 280 mln. eurų suplanuotų asignavimų, skirtų su COVID-19 susijusioms priemonėms įgyvendinti. 2021 m. spalio 1 d. duomenimis, iš visos 1,8 mlrd. eurų sumos, skirtos su COVID-19 susijusioms priemonėms finansuoti, faktiškai panaudota apie 1 mlrd. eurų.

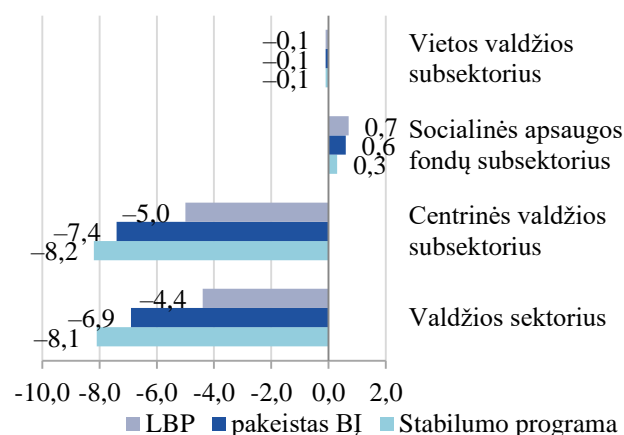
4 paveikslas. 2021 metų valdžios sektoriaus balanso įverčių palyginimas, proc. BVP

Šaltinis – Finansų ministerija.

*Valdžios sektoriaus balansas 2021 metų biudžeto pakeitimo duomenimis.

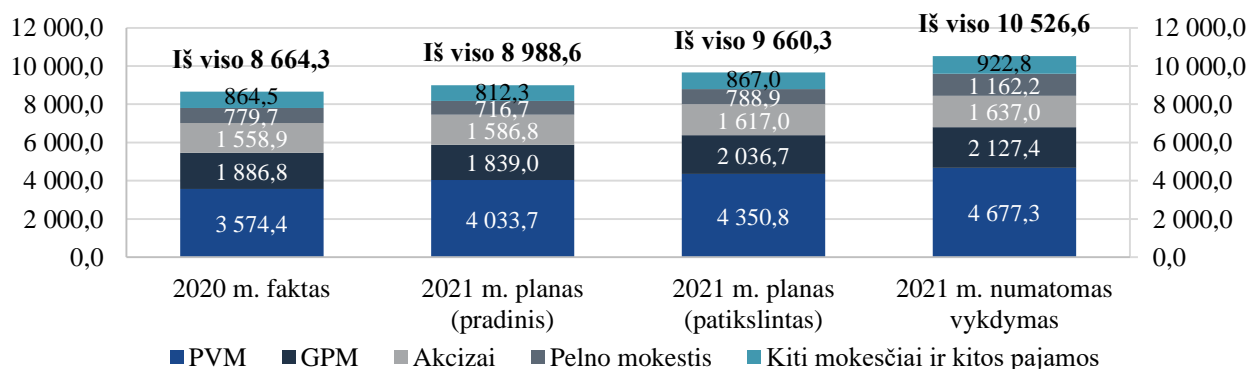
5 paveikslas. 2021 metų valdžios sektoriaus ir subsektorių balansai, proc. BVP

Šaltinis – Finansų ministerija.

Taip pat deficito mažėjimą lemia numatomos surinkti didesnės, nei planuota, 2021 metų pajamos. 2021 metų biudžeto įstatyme buvo suplanuota (pinigų principu) surinkti 8 989 mln. eurų valstybės biudžeto pajamų, neįskaitant ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų. 2021 m. birželį Finansų ministerijai atnaujinus ekonominės raidos scenarijų, naujai įvertinus prielaidas dėl mokesčių atidėjimų, patikslintas ir 2021 metų valstybės biudžeto pajamų planas – numatyta į valstybės biudžetą gauti 9 660 mln. eurų. Įvertinus LBP rengimo metu turėtus pajamų surinkimo duomenis, numatoma, kad patikslintas valstybės biudžeto planas bus viršytas apie 866,3 mln. eurų iš esmės dėl geresnio, nei planuota, pajamų iš PVM, pelno mokesčio, GPM ir akcizų surinkimo.

6 paveikslas. Valstybės biudžeto pajamos 2020 ir 2021 metais, mln. eurų

Šaltinis: Finansų ministerija.

Vertinama, kad valstybės biudžeto pajamų, skaičiuojant kaupimo principu, 2021 metais bus gauta apie 823,6 mln. eurų (1,5 procento BVP), arba 8,5 procento, daugiau, negu tikėtasi tikslinant 2021 metų biudžetą.

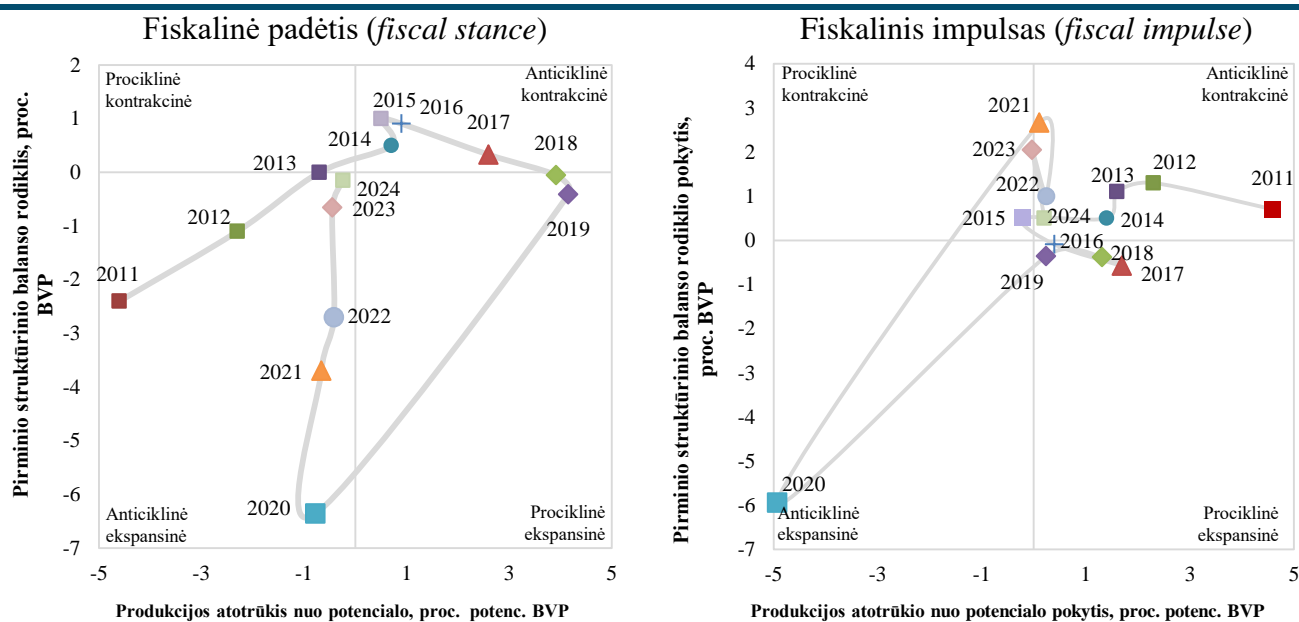
Numatoma, kad 2021 metų struktūrinis valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,1 procento BVP, o pirminis struktūrinis balansas pagerės 2,7 procentinio punkto BVP, palyginti su 2020 metų pirminiu struktūriniu balansu (3 lentelė, 7 paveikslas). Teigiamas pirminio struktūrinio balanso pokytis (pirminio struktūrinio deficito mažėjimas) rodo vykdomą konsolidacinį fiskalinį impulsą, o fiskalinė padėtis 2021 metais išlieka anticiklinė ekspansinė. Tačiau su COVID-19 susijusių priemonių finansavimo išlaidas laikant vienkartinėmis, t. y., šių išlaidų neįskaičiuojant į 2020 ir 2021 metų balansą, pirminio struktūrinio balanso pokytis tampa neigiamu (–0,3 procentinio punkto BVP, palyginti su 2020 metais) ir rodo ekonomikos skatinimą.

3 lentelė. Vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balansai, proc. BVP

Rodiklio pavadinimas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Valdžios sektoriaus balansas (nominalus)	–7,4	–4,4	–3,1	–1,1	–0,5
Struktūrinis balansas	–7,0	–4,1	–3,0	–0,9	–0,4
Struktūrinis balansas, eliminavus su COVID-19 susijusias ir kitas vienkartinės priemones	–1,0	–1,0	–2,2	–0,7	–0,2
Pirminis struktūrinis balansas	–6,4	–3,7	–2,7	–0,7	–0,1
Pirminis struktūrinis balansas, eliminavus su COVID-19 susijusias ir kitas vienkartinės priemones	–0,3	–0,6	–1,9	–0,5	0,1

Šaltinis – Finansų ministerija.

7 paveikslas. Fiskalinės politikos padėtis ir impulsas 2021–2024 metais

Šaltiniai: Statistikos departamentas ir Finansų ministerija.

Tarybos rekomendacijoje euro zonai²² ir rekomendacijoje Lietuvai teigiama, kad 2021 metais yra tikslinga vykdyti ekonomikos atsigavimą palaikančią fiskalinę politiką. LBP numatomi Lietuvos valdžios sektoriaus 2021 metų fiskaliniai rodikliai atitinka Tarybos rekomendaciją.

Struktūrinio valdžios sektoriaus balanso projekcija parengta išskirtinai didelio neapibrėžtumo aplinkybėmis, kai sunku patikimai įvertinti ekonomikos ciklo būklę.

2022 metai

Dėl bendrosios SAP išimties taikymo ir nustatytų išskirtinių aplinkybių 2022 metais valdžios sektoriui netaikomos SAP ir nacionalinės išlaidų augimo ribojimo ir struktūrinio balanso taisyklės.

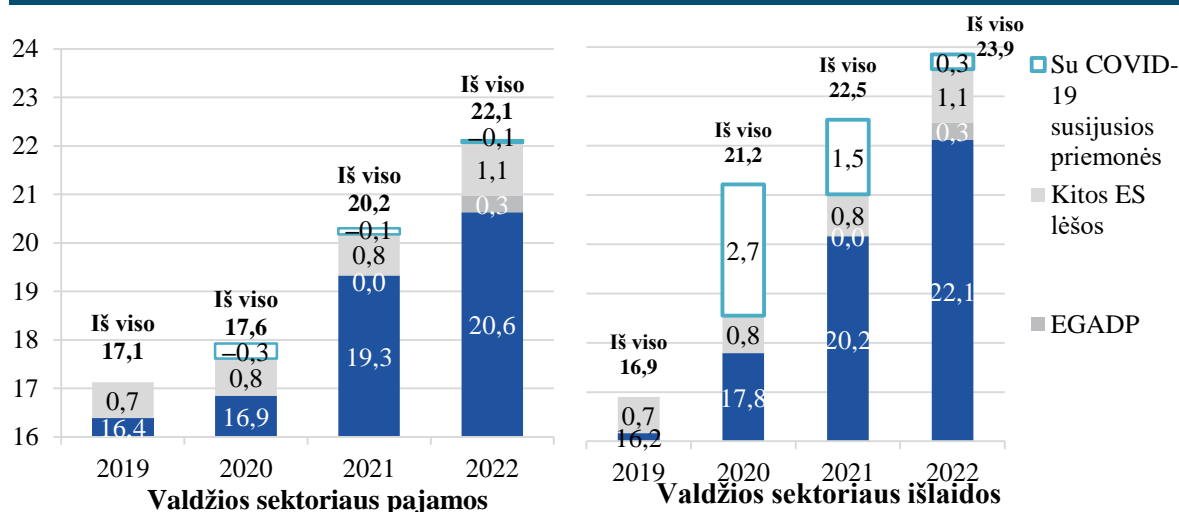
Įvertinus valdžios sektoriui priskiriamų subsektorių projektuojamas pajamas ir išlaidas, 2022 metais valdžios sektoriaus deficitas sudarys 3,1 procento BVP.

Įvertinus poreikį vis dar skirti lėšų su COVID-19 susijusioms priemonėms įgyvendinti, mažiausioms pensijoms, švietimo, sveikatos apsaugos sektorių darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti, fiziniam barjerui Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje pastatyti, kitoms išlaidų politikos priemonėms įgyvendinti, 2022 metais valdžios sektoriaus išlaidos, palyginti su 2021 metais numatomomis išlaidomis, didės 1 331 mln. eurų.

Dėl besitęsiančios sudėtingos situacijos, susijusios su COVID-19 pandemija, taikomų jos suvaldymo priemonių, 2022 metais numatoma 304,2 mln. eurų vakcinoms įsigyti, vakcinavimo procesui užtikrinti, medicinos darbuotojų, dirbančių su COVID-19 liga sergančiais pacientais, darbo užmokesčio priemokoms išmokėti, skatinimo vakcinuotis išmokoms. Išsami informacija apie valdžios sektoriaus diskrecines išlaidų priemones, tarp jų ir su COVID-19 susijusias priemones, ir jų skaitinis įvertinimas pateikti 18 lentelėje.

2022 metais valdžios sektoriaus pajamos, palyginti su 2021 metais numatomomis pajamomis, didės 1 887,1 mln. eurų.

8 paveikslas. 2019–2022 metų valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų dydžiai, mlrd. eurų

Šaltinis – Finansų ministerija.

²² Tarybos rekomendacija euro zonai dėl ekonominės politikos, 2020 m. lapkričio 18 d., https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_recommendation_for_euro_area_recommendation.pdf.

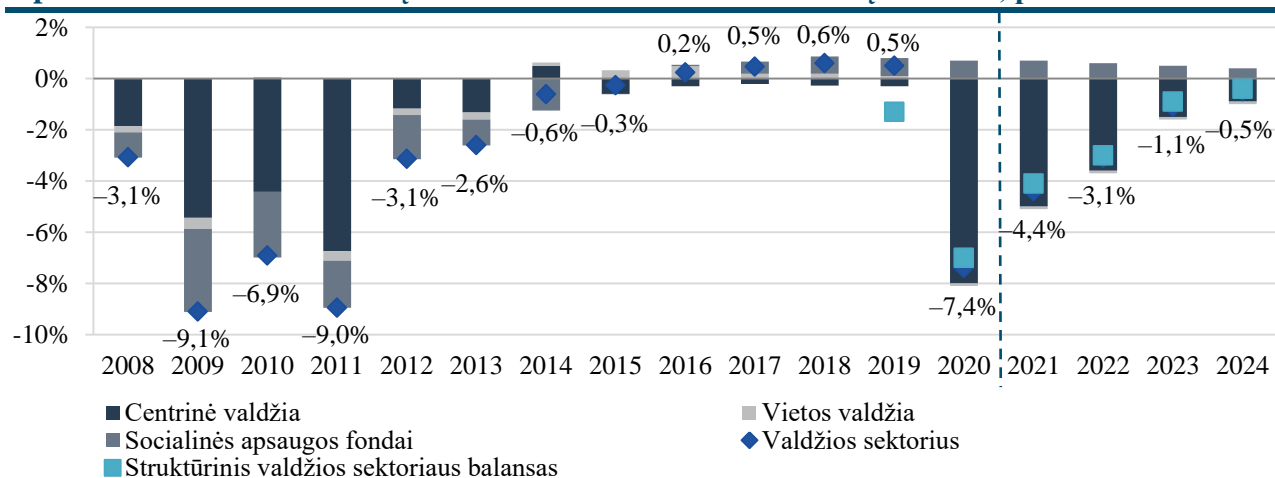
Prognozuojant 2022 metų valstybės biudžeto pajamas, įvertintas ekonominės raidos scenarijus, pajamų netekimas dėl galiojančių mokesčių lengvatų ir prielaidos dėl COVID-19 pandemijos paveiktų įmonių mokesčių atidėjimų (daroma prielaida, kad didžioji dalis atidėtų mokesčių bus sumokėta 2022 metais). Prognozuojant pajamas iš grįžtančių atidėjimų, kartu įvertinta rizika, kad dalis įsiskolinusių mokėtojų gali tapti nemokiais, todėl taikoma prielaida, kad 25 procentai visų per 2020 ir 2021 metus atidėtų mokesčių nebus atgauta. Prognozuojama, kad valstybės biudžeto pajamos, įvertintos kaupimo principu, neįskaitant ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų, 2022 metais, palyginti su 2021 metais numatomomis gauti pajamomis, didės 517,6 mln. eurų.

Numatoma, kad 2022 metais valdžios sektoriaus struktūrinis deficitas sudarys 3 procentus BVP ir bus 1,1 procentinio punkto BVP mažesnis negu 2021 metais, tačiau didesnis nei vidutinio laikotarpio tikslas. Nevertinant su COVID-19 susijusių priemonių poveikio valdžios sektoriaus balansui, 2022 metų struktūrinis deficitas sudarytų 2,2 procento BVP (3 lentelė). Pagal ekonominės raidos scenarijų Lietuvos ekonomika atsigauna po COVID-19 pandemijos sukulto šoko, o produkcijos atotrūkis nuo potencialo išlieka neigiamas, tačiau artimas nuliui. Todėl numatoma vykdyti fiskalinę politiką artėja neutralios politikos link.

LBP pateikti 2022 metų rodikliai gali keistis, jeigu 2022 metais pasitvirtins ekonominės raidos scenarijaus rizikos, fiskalinės rizikos, nurodytos 20 lentelėje, ar kitos rizikos.

Fiskalinės politikos prioritetu išlieka ilgalaikis finansų tvarumas. Per COVID-19 sukeltą krizę padidėjusi valdžios sektoriaus skola stabilizuojasi. Tam, be kitų veiksnių, įtakos turi 2021 metų biudžete numatytos, tačiau išleistos ne visos lėšos su COVID-19 susijusioms priemonėms finansuoti, surenkamos didesnės, nei planuota, pajamos ir numatomas nuoseklus valdžios sektoriaus deficito mažinimas vidutiniu laikotarpiu. Nors neapibrėžtumas dėl ekonominės ir COVID-19 pandemijos raidos ateityje yra didelis, šiuo metu numatoma, kad vidutinio laikotarpio pabaigoje valdžios sektoriaus struktūrinis balansas priartės prie -0,5 procento BVP reikšmės, o valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis, palyginti su 2020 metų lygiu, mažės.

9 paveikslas. 2008–2024 metų valdžios sektoriaus ir subsektorių balansai, proc. BVP

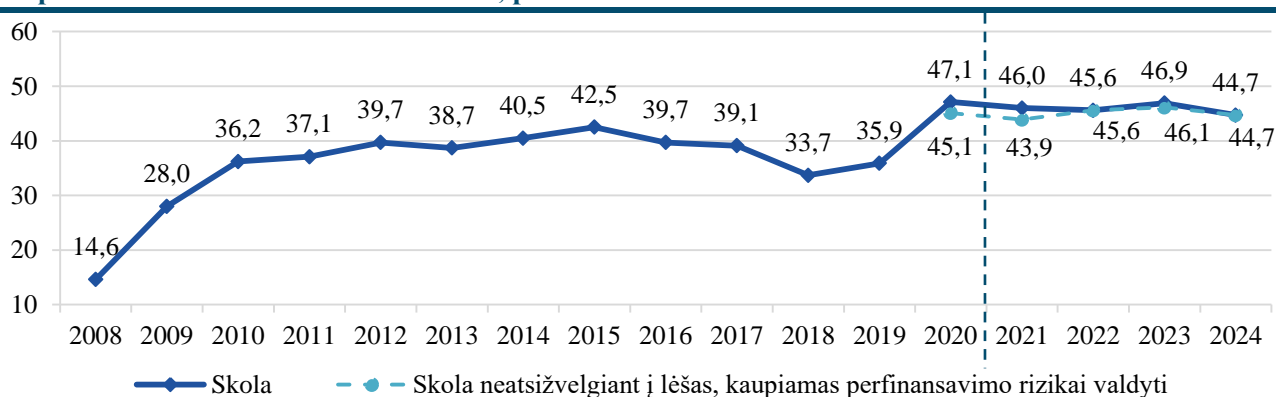

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Finansų ministerija.

Valdžios sektoriaus skola

Prognozuojama, kad valdžios sektoriaus skola 2022 metų pabaigoje sudarys 45,6 procento BVP ir bus 0,4 procentinio punkto mažesnė negu 2021 metų pabaigoje, t. y. numatoma sieks 46 procentus BVP. Skolos mažėjimui didžiausią įtaką daro mažėjantis likvidaus turto poreikis 2022 metų pabaigoje. Likvidaus turto pokytis 2022 metais valdžios sektoriaus skolą mažins apie 2,3 procento BVP. Pasaulio finansų rinkos tendencijos ir Europos Centrinio Banko vykdoma specialioji pirkimo programa²³ (PEPP), skirta monetarinės politikos priemonėmis prisidėti prie COVID-19 pandemijos neigiamo poveikio ES ekonomikoms švelninimo, per COVID-19 pandemijos sukeltą krizę išlaikyti aukšti, o tarptautinės kredito reitingų agentūros „Moody’s“ dar pagerinti Lietuvos ilgalaikio skolinimosi reitingai sudarė sąlygas ir toliau mažinti išlaidas palūkanoms, nepaisant išaugusių skolinimosi apimčių.

10 paveikslas. Valdžios sektoriaus skola, proc. BVP

Šaltinis – Finansų ministerija.

2 SKYRIUS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ POLITIKA

Teisingesnė ir augti palanki mokesčių sistema, skurdo ir nelygybės mažinimas yra Vyriausybės politikos prioritetai. **Nuo 2022 metų sausio 1 dienos** numatoma padidinti taikytiną NPD, kad būtų sumažintas darbo jėgos apmokestinimas mažas ir vidutines pajamas gaunantiems asmenims. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma padidinti maksimalų mėnesio NPD nuo 400 iki 460 eurų, tačiau tik tiems gyventojams, kurių mėnesio pajamos neviršija 1 VDU. Taikant NPD gyventojams, kurių pajamos viršija 1 VDU, būtų išlaikytas šiuo metu taikomo NPD lygis. Kartu siūloma proporcingai didinti ir neįgaliesiems bei riboto darbingumo asmenims taikytiną fiksuotą NPD: nuo 645 eurų iki 740 eurų sunkesnę neįgalumą ar mažesnę darbingumą lygį turintiems asmenims ir nuo 600 eurų iki 690 eurų vidutinį ar lengvą neįgalumą ar didesnę darbingumą lygį turintiems asmenims.

Siekdamas paremti labiausiai nuo COVID-19 pandemijos nukentėjusius sektorius Seimas priėmė sprendimą nuo 2021 metų liepos iki 2022 metų pabaigos laikinai taikyti lengvatinį 9 procentų PVM tarifą maitinimo paslaugoms, kultūros ir sporto renginių veiklai. Taip pat Seimui numatoma siūlyti nuo 2022 m. liepos 1 d. padidinti Lietuvoje taikomą registravimosi PVM mokėtojų ribą nuo 45 000 iki 55 000 eurų, taip pat lengvatinį 9 procentų PVM tarifą pradėti taikyti

²³ Angl. *Pandemic Emergency Purchase Programme* (PEPP).

ne tik spausdintoms, bet ir elektroninėms knygoms, taip pat elektroniniams neperiodiniams informaciniams leidiniams. Atsižvelgiant į tai, kad Seimo sprendimas dėl pastarųjų PVM pakeitimų dar nepriimtas, į LBP pateiktas pajamų projekcijas šių priemonių poveikis nėra įtrauktas. Informacija apie diskrecines pajamų priemones ir jų skaitinis įvertinimas pateikti 17 lentelėje.

Siekiant Vyriausybės programoje numatyto tikslo, kad mokesčių sistema būtų stabili ir prognozuojama bei suderinta su viešųjų išlaidų poreikiu, nustatytas trejų metų akcizų tarifų etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams, tabako produktams ir jiems alternatyviems produktams didinimo planas 2022–2024 metams. Taip pat tęsiama 2021 metais pradėta mokesčių sistemos peržiūra. Peržiūra atliekama šešiomis pagrindinėmis kryptimis: pelno reinvestavimo skatinimo, investavimo ir ilgalaikio taupymo priemonės modelio peržiūros, specialiųjų apmokestinimo sąlygų ir lengvatų peržiūros, žaliojo kurso, savivaldos finansinio savarankiškumo skatinimo bei pajamų nelygybės mažinimo. Mokesčių sistemos pokyčius įgyvendinantys teisės aktų projektai Vyriausybei gali būti pateikti 2021 metų rudens sesijoje, o Seime svarstomi 2022 metų pavasario sesijoje.

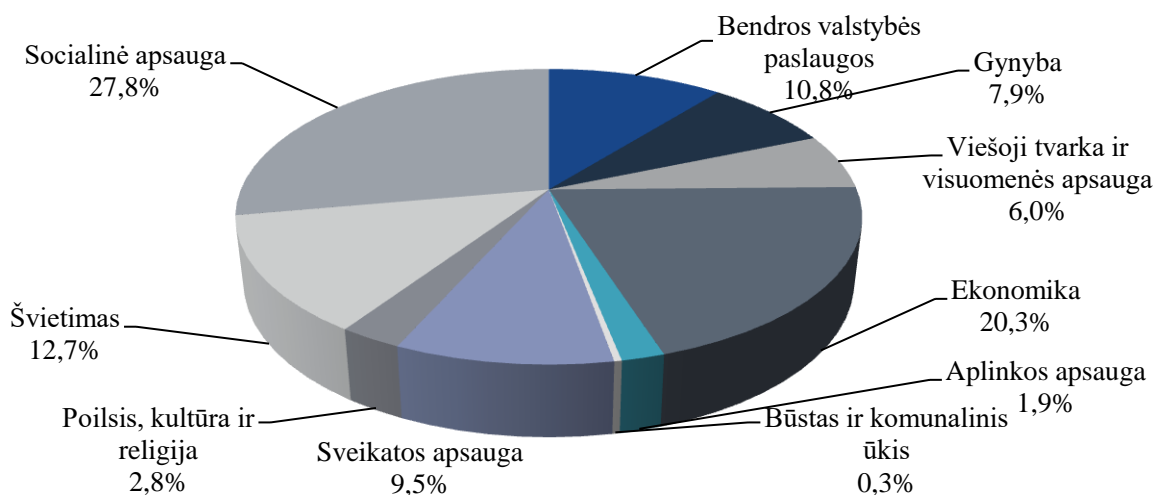
Siekiant efektyvesnio mokesčių administravimo, mokestinių pažeidimų prevencijos, efektyvios kontrolės, visuomenės sąmoningumo ugdymo, parengtas Šešėlinės ekonomikos ir pridėtinės vertės mokesčio atotrūkį mažinančių veiksnių planas²⁴, kuriame numatytos priemonės rizikingų veiklų teisiniam reguliavimui tobulinti; rizikingų veiklų nustatymui gerinti ir užkardyti, skaitmeninant institucijų veiklos procesus; tarpinstituciniam bendradarbiavimui gerinti; mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo procesams supaprastinti; elektroninių paslaugų mokesčių mokėtojams plėtrai; visuomenės švietimui.

Išlaidų politikos prioritetinės sritys – šalies ir visuomenės saugumas, investicijos į tvarią ir pažangią Lietuvos ateitį, žmonių pajamų augimas, skurdo rizikos mažinimas. 2022 metais, įgyvendinant išlaidų politiką, numatoma didinti išlaidas, skiriant valstybės biudžeto arba ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų, EGADP plano ir kitoms pažangos priemonėms, ekstremaliųjų situacijų (COVID-19 pandemijos, nelegalios migracijos) padarinių mažinimo priemonėms ir priemonėms, skirtoms galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Astravo atominėje elektrinėje pasirengti. Išlaidos didės ir gynybai, siekiant užtikrinti įsipareigojimus NATO, bendrajai pensijos daliai finansuojamai valstybės biudžeto lėšomis, vienišo asmens išmokoms, įmokoms už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis, mokytojų, dėstytojų ir mokslo darbuotojų, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčiui, MMA, pareiginės algos baziniam dydžiui padidinti, socialinių išmokų baziniams dydžiams indeksuoti ir padidinti. Informacija apie išlaidų diskrecines priemones pateikta 18 lentelėje.

Nevertinant ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų, 2022 metais valstybės biudžeto išlaidos, palyginti su patikslintame 2021 biudžeto įstatyme patvirtintomis išlaidomis, sumažėja 275 mln. eurų. O 2022 metais valstybės biudžeto išlaidos, palyginti su patikslintame 2021 biudžeto įstatyme patvirtintomis išlaidomis, eliminavus su COVID-19 pandemija susijusias išlaidas 2021 ir 2022 metais, padidėja 1 098 mln. eurų.

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. 1K-317 „Dėl Šešėlinę ekonomiką ir pridėtinės vertės mokesčio atotrūkį mažinančių veiksnių plano patvirtinimo“.

11 paveikslas. 2022 metų valstybės biudžeto išlaidų struktūra, proc. visų išlaidų išlaidų

Šaltinis – Finansų ministerija. Visos išlaidos sudaro 16 481,4 mln. eurų.

2022 ir likusiais vidutinio laikotarpio metais bus įgyvendinama rekomendacija Lietuvai investuoti siekiant padidinti augimo potencialą. Didžioji dalis investicijų, suplanuotų NPP tikslams ir uždaviniams įgyvendinti, skirta siekti bendrų žaliosios ir skaitmeninės ES tikslų, sparčiai ir efektyviai investuoti į Lietuvos ekonomikos atsigavimą ir augimą, siekiant ją transformuoti į tvarią, inovatyvią ir aukštą pridėtinę vertę kuriančią ekonomiką. Šios investicijos prisidės prie Lietuvos ekonomikos augimo potencialo didinimo. Siekiant šalies ūkio transformacijos į aukštą pridėtinę vertę kuriančią ekonomiką, daugiausia lėšų NPP numatyta žaliajai pertvarkai (28,9 procento projektuojamų lėšų dalis), mokslinei ir technologijų plėtrai (22,7 procento), investicijoms į žmogiškuosius išteklius, t. y. socialinei gerovei ir sveikatai (13,9 procento), ir švietimui (6,9 procento). Didžiausi lėšų šaltiniai investicijoms yra Sanglaudos politikos fondų ir EGADP lėšos. EGADP plane²⁵ numatytos strateginės reformos žaliosios pertvarkos, skaitmeninimo, mokslo ir inovacijų, švietimo, sveikatos, darbo rinkos srityse padės pagrindus ekonomikos transformacijai į aukštos pridėtinės vertės kūrimą. Per 2021–2026 metus į Lietuvos ekonomiką nukreipus virš 2,2 mlrd. eurų, bus papildomai gauta 4,2 mlrd. eurų, todėl priemonių efektyvumo koeficientas sudarys 1,9²⁶. Suplanuotos reformos ir investicijos reikšmingai prisidės ir prie su klimato kaita susijusių rodiklių gerinimo, taip pat turės teigiamą poveikį darbo rinkai ir skurdo mažinimui²⁷. Įgyvendinant 2021–2027 metų ES fondų investicijų programą, 2,2 mlrd. eurų skiriama veikloms, susijusioms su žaliaja ir teisinga²⁸ pertvarka, siekiant persiorientuoti į aukštos pridėtinės vertės ir žiedinę ekonomiką, naudoti tvarius produktus ir paslaugas, spręsti aplinkos ir klimato kaitos problemas. Taip pat 1,3 mlrd. eurų skiriama veikloms, susijusioms su inovacijomis, verslo pažanga ir skaitmeninimu, stiprinant mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegiant pažangiąsias technologijas, remiantis sumaniąja specializacija, skatinant mažų ir vidutinių įmonių augimą ir konkurencingumą bei plečiant skaitmenines galimybes piliečiams, įmonėms ir valstybei.

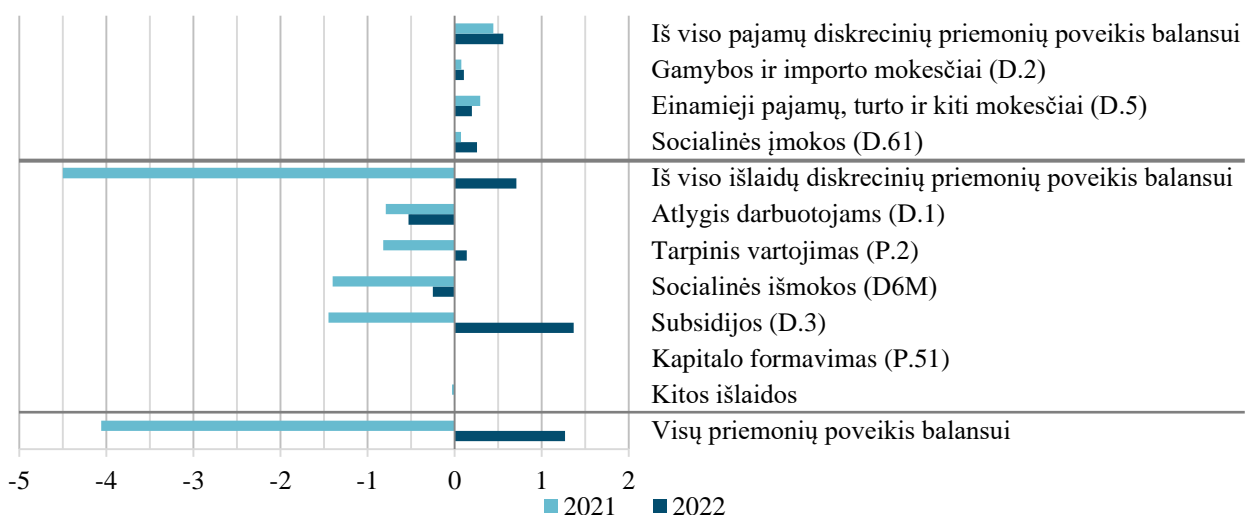
²⁵ Lietuvai skirta EGADP dotacija iš viso sudaro 2,2 mlrd. eurų.

²⁶ Efektyvumo koeficientas skaičiuojamas kaip EGADP lėšų ir papildomai sukurto BVP santykis.

²⁷ Daugiau informacijos apie numatomą EGADP plano įgyvendinimo poveikį pateikiama EGADP plano 4 dalyje.

²⁸ Angl. *Just transition*.

12 paveikslas. Diskrecinės pajamų ir išlaidų priemonės, proc. BVP

Šaltinis – Finansų ministerija.

4 lentelė. Valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų rodikliai pagal formuojamą fiskalinę politiką

Valdžios sektorius (S13)	ESA kodas	2021 m.	2022 m.
		proc. BVP	
1. Bendrosios pajamos	TR	37,6	38,6
1.1. Gamybos ir importo mokesčiai	D.2	12,2	11,8
1.2. Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	D.5	9,9	10,2
1.3. Kapitalo mokesčiai	D.91	0,0	0,0
1.4. Socialinės įmokos	D.61	10,7	10,9
1.5. Pajamos iš turto	D.4	0,5	0,4
1.6. Kitos		4,4	5,3
Mokesčių našta (D.2 + D.5 + D.61 + D.91 – D.995)		32,6	32,9
2. Bendrosios išlaidos	TE	42,0	41,7
2.1. Atlygis darbuotojams	D.1	11,2	11,5
2.2. Tarpinis vartojimas	P.2	5,4	5,9
2.3. Socialinės išmokos	D6M	15,8	16,2
iš jų: nedarbo pašalpos		0,5	0,5
2.4. Palūkanų išlaidos	D.41	0,4	0,3
2.5. Subsidijos	D.3	1,9	0,3
2.6. Pagrindinio kapitalo formavimas	P.51	3,9	4,1
2.7. Kapitalo pervedimai	D.9	1,0	0,9
2.8. Kitos		2,4	2,5

Šaltinis – Finansų ministerija.

3 SKYRIUS

LBP IR STABILUMO PROGRAMOS RODIKLIŲ PALYGINIMAS

5 lentelė. LBP ir ankstesnių ekonominės raidos scenarijų rodiklių palyginimas

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
BVP realus pokytis, proc.:			
Stabilumo programa	-0,8	2,6	3,2
LBP	-0,9	4,3	4,0
Skirtumas	-0,1	1,7	0,8

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
2021 m. birželio 11 d. scenarijus	-0,9	4,1	4,4
LBP	-0,9	4,3	4,0
Skirtumas	0,0	0,2	-0,4

Šaltinis – Finansų ministerija.

LBP pateiktos 2021 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio projekcijos skiriasi nuo Stabilumo programoje pateiktų projekcijų dėl atnaujintos prielaidos, susijusios su išlaidų, numatytų su COVID-19 susijusioms priemonėms finansuoti, sutaupymu ir numatomomis didesnėmis valdžios sektoriaus pajamomis. LBP ir Stabilumo programoje pateikti 2022 metų valdžios sektoriaus balanso rodikliai skiriasi, nes Stabilumo programoje valdžios sektoriaus finansų 2022 metų projekcijos pateiktos dar neįvertinus LBP rengimo metu gautos informacijos apie naujas diskrecines pajamų ir išlaidų priemones. Be to, Stabilumo programos rengimo metu turėti ekonominės raidos scenarijaus duomenys reikšmingai skiriasi nuo ekonominės raidos scenarijaus duomenų, pateikiamų LBP.

6 lentelė. LBP ir Stabilumo programos valdžios sektoriaus balanso projekcijų palyginimas

	ESA kodas	2020 m.	2021 m.	2022 m.
		proc. BVP		
Stabilumo programa	B.9	-7,4	-8,1	-6,0
LBP		-7,4	-4,4	-3,1
Skirtumas		0,0	3,7	2,9

Šaltinis – Finansų ministerija.

Valdžios sektoriaus skolos projekcijos pateiktos LBP ir Stabilumo programoje, skiriasi dėl atnaujintų BVP, valdžios sektoriaus (įskaitant ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) balanso projekcijų.

7 lentelė. LBP ir Stabilumo programos valdžios sektoriaus skolos projekcijų palyginimas

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
	proc. BVP		
Stabilumo programa	47,3	52,1	54,2
LBP	47,1	46,0	45,6
Skirtumas	-0,2	-6,1	-8,6

Šaltinis – Finansų ministerija.

III DALIS BIUDŽETO SISTEMOS PERTVARKA

2021 metais Lietuvoje įgyvendinami baigiamieji biudžeto sistemos pertvarkos darbai. Šios pertvarkos tikslas – sukurti patikimą ir efektyviai veikiančią vidutinės trukmės biudžeto sudarymo ir programų valdymo sistemą, kuri bus susieta su atnaujinta valstybės strateginio valdymo sistema.

2020 m. birželio 25 d. priimtas Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas²⁹, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimai, kuriais įtvirtintas naujas integruotas strateginio valdymo modelis, sukurta ir plėtojama į rezultatus orientuota strateginio valdymo sistema, integruojant strateginio planavimo, regionų plėtros ir teritorijų planavimo procesus, siekiant užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą. Taip pat nustatyta 15 valstybės veiklos

²⁹ Strateginio valdymo įstatymas,

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/90386d20bab711ea9a12d0dada3ca61b>.

sričių. Rengiant biudžeto projektą, siūloma Seimui valstybės biudžeto asignavimus tvirtinti pagal valstybės veiklos sritis ir joms priskirtas visas įstaigas, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, tokiu būdu visuomenei ir sprendimus priimantiems asmenims atskleidžiant, kiek asignavimų skiriama skirtingoms valstybės veiklos sritims ir kokios institucijos ir įstaigos veikia šiose srityse. Taip pat siūloma biudžeto projekte nustatyti valstybės veiklos srityse siekiamus pagrindinius NPP nustatytus pažangos uždavinius, jų stebėsenos rodiklius ir atitinkamais biudžetinais metais siektinas šių rodiklių reikšmes. Valstybės biudžete išskiriant valstybės veiklos sritis, bus susieti biudžeto sudarymo ir strateginio valdymo procesai ir sustiprintas biudžeto orientavimas į rezultatus.

2021 metais patvirtinta Strateginio valdymo įstatymo nuostatas detalizuojanti Strateginio valdymo metodika³⁰, kuria vadovaujantis valstybės biudžete atskiriamos pažangos lėšos, skirtos dešimtmečiui planuojamiems valstybės strateginiams pokyčiams įgyvendinti, ir įstaigų vykdomos tęstinės veiklos lėšos. Visa valstybės pažanga nuo šiol bus planuojama ir įgyvendinama vadovaujantis NPP, kurio strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams įgyvendinti sudaromos 10 metų finansinės projekcijos iš visų valstybės finansavimo šaltinių ir kuris įgyvendinamas nacionalinėmis plėtros programomis.

Nauja biudžeto sudarymo sistema, pradedama taikyti rengiant biudžeto projektą, bus taikoma rengiant ir vėlesnių metų valstybės biudžeto projektus.

Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytas Vyriausybės strateginis darbas „Į strateginius tikslus orientuotas valdžios sektoriaus finansų planavimas“ – numatoma parengti vidutinės trukmės biudžeto sudarymo taisyklės, tęstinių išlaidų³¹ skaičiavimo metodiką ir atlikti sistemine valstybės biudžeto išlaidų peržiūrą. Šie darbai taip pat yra numatyti ir EGADP plane. Parengiamieji darbai bus pradėti 2021 metų pabaigoje. 2022 metais planuojama parengti sistemine valstybės biudžeto išlaidų peržiūros koncepciją, kurioje būtų nustatytas sistemine išlaidų peržiūros tikslas, peržiūrimum išlaidų apimtis ir numatomas įgyvendinimo laikotarpis, taip pat atlikti vidutinės trukmės biudžeto sudarymo taisyklių taikymo analizę. Sėkmingai įgyvendinus Vyriausybės programos ir EGADP planuose numatytus darbus, jau 2024 metais būtų galima efektyviau planuoti, paskirstyti ir panaudoti valstybės biudžeto lėšas.

IV DALIS METODOLOGINIAI ASPEKTAI

8 lentelė. Ekonominės raidos scenarijaus rengimas

Skaičiavimo technika	Biudžeto proceso etapas, kuriame taikyta technika	Svarbūs taikytų modelių (technikų) bruožai	Prielaidos
Nacionalinės sąskaitybės principai, ekonometrinis ir ekspertinis vertinimas	Ekonominės raidos scenarijus	Makroekonominės prognozės rengiamos vidutiniam laikotarpiui, taikant pagal nacionalines sąskaitas sudarytą makroekonominį modelį. Analizuojant atskirus arba daugiau nei vieną potencialiai tarpusavyje susijusius makroekonominis rodiklius, sudaromos ekonometrinės lygtys, taip pat atliekamas ekspertinis vertinimas. Potencialaus BVP skaičiavimui paremti Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) tarybos 2002 metais patvirtinta metodika	Techninės prielaidos (naftos kaina, valiutų kursas ir palūkanų normos)

³⁰ Strateginio valdymo metodika, patvirtinta Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5e3aa191a8e511eb98ccba226c8a14d7>.

³¹ Tęstinės išlaidos, angl. *baseline expenditures*.

Pajamų prognozavimas

Pajamų iš mokesčių prognozė rengiama vadovaujantis makroekonominėmis prognozėmis, statistiniais duomenimis, pajamų dinamika ir valstybės institucijų pateikta informacija. Pajamų iš atskirų mokesčių prognozė gali būti koreguojama pasitelkiant ekspertinį vertinimą, t. y. atsižvelgiant į kitas nei įstatymų pakeitimo projektuose numatytas aplinkybes, darančias įtaką pajamų surinkimui.

Priklausomai nuo mokesčio, taikomas vienas arba keli prognozavimo metodai:

✓ Detalaus modeliavimo metodas. Renkami duomenys apie kiekvienos kategorijos mokesčio mokėtojų skaičių ir tos kategorijos bendrąją pajamų sumą bei struktūrą. Kuriamas simuliacinis modelis iš dviejų blokų – tipinio mokesčio mokėtojo ir agreguojančio bloko. Taikant modelį apskaičiuojama, kiek mokesčių vidutiniškai sumokės atskiras mokesčių mokėtojas, atstovaujantis tam tikrai grupei, kiek visa grupė ir pagaliau visi šalies mokesčių mokėtojai.

✓ Efektyvaus vidutinio tarifo metodas. Įstatymu nustatytas mokesčio tarifas koreguojamas atsižvelgiant į taikomas lengvatas, mokestinės bazės išimtis ir pan. Tokiu būdu įvertintas efektyvus vidutinis tarifas dauginamas iš mokesčio bazės apimties, kad būtų gauta pajamų iš atitinkamų mokesčių prognozė.

✓ Elastingumo metodas. Nustatoma priklausomybė tarp pajamų iš mokesčio didėjimo (mažėjimo) ir atitinkamos bazės dinamikos. Įvertinus elastingumo koeficientą, būdingą konkrečiam mokesčiui, ir prognozuojamos bazės pasikeitimus, prognozuojamos pajamos iš to mokesčio.

V DALIS ERS IR VALSTYBĖS FINANSŲ DUOMENYS

9 lentelė. Pagrindinės prielaidos

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Trumpalaikės palūkanų normos (vidutinės metinės)	-0,2	-0,3	-0,2
Ilgalaikės palūkanų normos (vidutinės metinės)	0,4	0,2	0,4
JAV dolerio ir euro keitimo kursas (vidutinis metinis)	1,14	1,20	1,20
Nominalusis efektyvus valiutų keitimo kursas	3,9	1,9	-0,2
Pasaulio (be ES) BVP augimas, procentais	-3,4	5,6	4,3
ES BVP augimas, procentais	-6,1	4,2	4,4
Pagrindinių eksporto rinkų augimas, procentais	-5,5	3,9	4,0
Pasaulio (išskyrus ES) importo augimas, procentais	-9,3	9,0	5,7
Naftos kainos (Brent, JAV doleriais už barelį)	43,4	68,7	68,3

Šaltiniai: Europos Komisija, Finansų ministerija.

10 lentelė. Kainų rodikliai

	2020 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
	Indeksas (2015 m. = 100)	Pokytis, procentais		
1. BVP defliatorius	114,0*	1,1	5,2	2,5
2. Privataus vartojimo defliatorius	110,5*	0,8	3,4	2,5
3. SVKI	110,6	1,1	3,4	2,5
4. Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidų defliatorius	140,4*	10,2	8,5	4,2
5. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo defliatorius	110,0*	1,7	3,9	3,0
6. Eksporto (prekių ir paslaugų) kainų defliatorius	101,3*	-4,1	3,8	1,5

	2020 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
	Indeksas (2015 m. = 100)	Pokytis, procentais		
7. Importo (prekių ir paslaugų) kainų defliatorius	98,0*	-5,6	8,7	1,6

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Finansų ministerija, Eurostatas.

* Ekonominės raidos scenarijus parengtas pagal statistinius duomenis, paskelbtus iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

11 lentelė. Darbo rinkos rodikliai

	ESA kodas	2020 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
		Rodiklio reikšmė	Pokytis, procentais		
1. Užimtų gyventojų skaičius, tūkst.		1358,1	-1,5	0,4	0,9
2. Užimtumas, dirbta valandų, tūkst.		2467484	-5,7	-	-
3. Nedarbo lygis, procentais		8,5	-	7,4	6,7
4. Darbo našumas (bendroji pridėtinė vertė, tenkanti vienam užimtajam), tūkst. eurų		-	0,6	3,9	3,0
5. Darbo našumas, dirbta valandų		-	-	-	-
6. Atlygis darbuotojams, mln. eurų	D.1	24076,9*	6,7	10,8	9,0
7. Atlygis vienam darbuotojui, eurai		19908,1*	8,2	10,4	8,0

Šaltiniai: Eurostatas, Lietuvos statistikos departamentas, Finansų ministerija.

* Ekonominės raidos scenarijus parengtas pagal statistinius duomenis, paskelbtus iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

12 lentelė. Sektorių balansai

	ESA kodas	2020 m.	2021 m.	2022 m.
		proc. BVP		
1. Grynasis šalies skolinimasis	B.9	10,0	5,5	4,6
<i>iš jo:</i>				
- prekių ir paslaugų balansas		9,7*	4,9	4,0
- pirminių pajamų ir pervedimų balansas		-1,7**	-2,0**	-2,1**
- kapitalo sąskaita		2,0**	2,6**	2,7**
2. Privataus sektoriaus grynasis skolinimas (skolinimasis)	B.9	17,4	9,9	7,7
3. Valdžios sektoriaus grynasis skolinimas (skolinimasis)	B.9	-7,4	-4,4	-3,1
4. Statistinis neatitikimas		0	0	0

Šaltiniai: Lietuvos bankas, Finansų ministerija.

* Ekonominės raidos scenarijus parengtas naudojant statistinius duomenis, paskelbtus iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

** Pateikiami 2020 metų faktiniai duomenys, naudoti prognozėms parengti. Prognozės 2021 ir 2022 metams parengtos remiantis tarptautinės aplinkos prielaidomis, sudarytomis pagal informaciją, paskelbtą iki 2021 m. rugpjūčio 18 d., ir kitą informaciją, paskelbtą iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

13 lentelė. Valdžios sektoriaus rodikliai pagal formuojamą politiką

	ESA kodas	2021 m.	2022 m.
		proc. BVP	
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (-) (B.9) pagal subsektorius			
1. Valdžios sektorius	S.13	-4,4	-3,1
2. Centrinė valdžia	S.1311	-5,0	-3,6
3. Krašto valdžia	S.1312	-	-
4. Vietos valdžia	S.1313	-0,1	-0,1
5. Socialinės apsaugos fondai	S.1314	0,7	0,6
6. Palūkanų mokėjimas	D.41	0,4	0,3
7. Pirminis balansas		-4,0	-2,9
8. Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės		0,0	0,0

	ESA kodas	2021 m.	2022 m.
		proc. BVP	
9. Realus BVP augimas (proc.)		4,3	4,0
10. Potencialaus BVP augimas (proc.)		4,2	3,7
Iš jo:			
- darbo veiksnys		0,6	0,1
- kapitalo veiksnys		1,9	2,0
- bendrasis gamybos veiksnių našumas		1,6	1,6
11. Produkcijos atotrūkis nuo potencialo (proc. potencialaus BVP)		-0,7	-0,4
12. Ciklinė biudžeto dedamoji (proc. potencialaus BVP)		-0,3	-0,2
13. Balansas, pakoreguotas pagal ciklą (1 – 12) (proc. potencialaus BVP)		-4,1	-3,0
14. Pirminis balansas, pakoreguotas pagal ciklą (13 + 6) (proc. potencialaus BVP)		-3,7	-2,7
15. Struktūrinis balansas (13 – 8) (proc. potencialaus BVP)		-4,1	-3,0

Šaltinis – Finansų ministerija.

14 lentelė. Valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų rodikliai nesikeičiančios politikos scenarijaus atveju

Valdžios sektorius (S13)	ESA kodas	2021 m.	2022 m.
		proc. BVP	
1. Bendrosios pajamos pagal nesikeičiančios politikos scenarijų	TR	37,9	38,5
1.1. Gamybos ir importo mokesčiai	D.2	12,3	11,8
1.2. Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	D.5	10,0	10,2
1.3. Kapitalo mokesčiai	D.91	0,0	0,0
1.4. Socialinės įmokos	D.61	10,7	10,8
1.5. Pajamos iš turto	D.4	0,5	0,4
1.6. Kitos		4,4	5,3
Mokesčių našta (D.2 + D.5 + D.61 + D.91 – D.995)		32,9	32,8
2. Bendrosios išlaidos pagal nesikeičiančios politikos scenarijų	TE	37,5	39,7
2.1. Atlygis darbuotojams	D.1	10,4	10,7
2.2. Tarpinis vartojimas	P.2	4,6	5,3
2.3. Socialinės išmokos	D6M	14,4	15,5
iš jų: nedarbo pašalpos		0,5	0,5
2.4. Palūkanų išlaidos	D.41	0,4	0,3
2.5. Subsidijos	D.3	0,4	0,3
2.6. Pagrindinio kapitalo formavimas	P.51	3,9	4,1
2.7. Kapitalo pervedimai	D.9	1,0	0,9
2.8. Kitos		2,3	2,5

Šaltinis – Finansų ministerija.

15 lentelė. Valdžios sektoriaus skolos projekcijos

	2021 m.	2022 m.
	proc. BVP	
Valdžios sektoriaus skola metų pabaigoje	46,0	45,6
Valdžios sektoriaus skolos pokytis	-1,1	-0,4
Valdžios sektoriaus skolą lemiantys veiksniai		
Pirminis balansas	-4,0	-2,9
Palūkanos	0,4	0,3
Skolos pokyčio tikslinimas	-1,3	-0,7
Numanoma skolos palūkanų norma	0,9	0,6

Šaltinis – Finansų ministerija.

16 lentelė. Valstybės garantuota skola

	2021 m.	2022 m.
	proc. BVP	
Valstybės garantijos	1,5	1,7
iš jų: susijusios su finansų sektoriumi	0,0	0,0

Šaltinis – Finansų ministerija.

17 lentelė. Valdžios sektoriaus diskrecinės pajamų priemonės

Nr.	Priemonės aprašymas**	ESA kodas	Poveikis biudžetui, pokytis mln. eurų	
			2021 m.	2022 m.
1.*	MMA didinimas nuo 2021 m. sausio 1 d. nuo 607 eurų iki 642 eurų	D.5	9,1	
2.*	MMA padidinimas nuo 2022 m. sausio 1 d. nuo 642 eurų iki 730 eurų, kartu padidinant mažiausius koeficientus	D.5		36
3.*	NPD formulės pasikeitimas nuo 2021 m. sausio 1 d.	D.5	-26	
4.*	NPD didinimas iki 400 eurų nuo 2020 m. liepos 1 d., taikant jį nuo 2020 m. sausio 1 d. gautoms pajamoms	D.5	-42	
5.*	NPD didinimas iki 460 eurų, kartu keičiant formulės struktūrą taip, kad papildoma nauda būtų paskirstyta asmenims, uždirbantiems iki 1 VDU; NPD neįgaliesiems didinimas nuo 600 eurų iki 690 eurų ir nuo 645 eurų iki 740 eurų atitinkamai	D.5		-74,1
6.*	Progresinio (32 proc.) GPM laiptelio įvedimas	D.5	17	
7.*	Atlyginimo koeficiento, taikomo apskaičiuojant komandiruočių kompensacijas (neapmokestinamus dienpinigius), didinimas nuo 1,3 iki 1,65 (x MMA)	D.5	-16	
8.*	Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio didinimas nuo 176 iki 177 eurų	D.5	4	
9.*	Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio didinimas nuo 177 iki 181 euro	D.5		20,9
10.*	Transporto priemonių taršos mokesčio įvedimas	D.5	17,5	
11.*	Papildomas kredito įstaigų pelno mokestis	D.5	-2,5	3,4
12.*	Mokesčių mokėtojų, nukentėjusių nuo COVID-19 pandemijos, GPM atidėjimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.5	132,9	61,3
13.*	Mokesčių mokėtojų, nukentėjusių nuo COVID-19 pandemijos, pelno mokesčio atidėjimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.5	62,8	9,3
14.*	GPM lengvatos už studijas praplėtimas	D.5	-2	
15.*	GPM netekimai dėl prastovose esančių ir nedarbingumo pažymėjimus dėl COVID-19 pandemijos turinčių darbuotojų (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.5	3,2	55,4
16.*	Akcizų tarifų didinimas tabako produktams ir elektroninių cigarečių skysčiui	D.2	16,3	13,1

Nr.	Priemonės aprašymas**	ESA kodas	Poveikis biudžetui, pokytis mln. eurų	
			2021 m.	2022 m.
17.*	Akcizų tarifų didinimas etilo alkoholiui ir alkoholiniais gėrimams	D.2	4,2	18,9
18.*	Akcizų tarifo lengvatos įvedimas mažiesiems aludariams, pagal kurią mažosios alaus daryklos (t. y. pagaminančios per kalendorinius metus ne daugiau kaip 80 tūkst. hektolitrus alaus) 10 tūkst. hektolitrus per metus realizuotam alui galės taikyti 50 procentų sumažintą akcizų tarifą, nuo 2022 m. sausio 1 d.	D.2		-2,5
19.*	Žemės ūkyje naudojamų dyzelinių degalų normų mažinimas apie 5 proc. Sumažintos normos bus taikomos išduodant leidimus 2021–2022 ūkiniams metams, t. y. nuo 2021 m. liepos 1 d.	D.2	2,5	2,5
20.*	Akcizų tarifo didinimas kaitinamojo tabako produktams nuo 2020 m. kovo 1 d.	D.2	1,7	
21.*	Apatinės nekilnojamojo turto mokesčio tarifų ribos už komercinės paskirties nekilnojamąjį turtą padidinimas nuo 0,3 iki 0,5 proc.	D.2	1,2	
22.*	Dėl COVID-19 pandemijos nukentėjusių mokesčių mokėtojų PVM atidėjimai (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.2	84,9	24,4
23.*	Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 91 straipsnio 2 dalyje nustatytų apribojimų, taikomų už atitinkamą mokesčių laikotarpį susidariusiai ir grąžinamai PVM skirtumo sumai, atsisakymas	D.2	-30	30
24.*	Importo PVM lengvatos iki 22 eurų vertės siuntiniams panaikinimas nuo 2021 m. liepos 1 d.	D.2	3	3
25.*	Lengvatinio 5 proc. PVM taikymas e. žiniasklaidai – laikraščiams, žurnalams ir kitiems periodiniams leidiniams – nuo 2021 m. sausio 1 d.	D.2	-1	
26.*	Laikinos 9 proc. PVM lengvatos maitinimo paslaugoms, išskyrus paslaugas, kurios susijusios su alkoholiniais gėrimais, ir teikiamoms meno ir kultūros paslaugoms bei atitinkamų renginių lankymui taikymas nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.2	-36,5	-52
27.*	0 proc. PVM tarifo taikymas vakcinoms nuo COVID-19 ligos ir COVID-19 ligos <i>in vitro</i> diagnostikos medicinos priemonėms nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.2	-6	
28.*	Mokesčio už aplinkos teršimą pakeitimai įsigalioję nuo 2021 m. sausio 1 d.	D.2		22
29.	MMA padidinimas nuo 2021 m. sausio 1 d. nuo 607 eurų iki 642 eurų	D.6	9,6	
30.	MMA padidinimas nuo 2022 m. sausio 1 d. nuo 642 eurų iki 730 eurų, kartu padidinant mažiausius koeficientus	D.6		56,8
31.	Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio didinimas nuo 176 eurų iki 177 eurų	D.6	4,2	
32.	Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio padidinimas nuo 177 iki 181 euro	D.6		18,9
33.	„Sodros“ įmokų lubų sumažinimas (2021 m. – 60 eurų VDU)	D.6	-21,2	
34.	Nuo 2021 m. „Sodros“ įmokų lubų struktūriniai pakeitimai: kombinuojamos iš visų darbdavių gautos darbuotojų algos (- 7 mln. eurų), bet darbdavio įmokų daliai lubos nebetaikomos (+ 4,6 mln. eurų)	D.6	-2,4	
35.	Pervedimų iš „Sodros“ biudžeto į privačius pensijų fondus sustabdymas keičiantis pensijų kaupimo sistemai	D.6	23,2	
36.	Dėl COVID-19 pandemijos nukentėjusių mokesčių mokėtojų socialinio draudimo įmokų atidėjimai (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.6	19,6	10,1
37.	Socialinio draudimo įmokų netekimai dėl prastovose esančių ir nedarbingumo pažymėjimus dėl COVID-19 pandemijos turinčių darbuotojų (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.6	5,9	61,7

Šaltinis – Finansų ministerija.

* Centrinės valdžios subsektoriaus (S.1311) diskrecinės pajamų priemonės.

** Visų lentelėje pateiktų priemonių priėmimo etapas yra „patvirtinta“, o apskaitos principas – kaupimo.

18 lentelė. Valdžios sektoriaus diskrecinės išlaidų priemonės

Nr.	Priemonės aprašymas**	ESA kodas	Poveikis biudžetui, pokytis mln. eurų	
			2021	2022
1.*	MMA didinimas 2021 m. – iki 642 eurų, 2022 m. – iki 730 eurų	D.1	-5,1	-11,9
2.	MMA didinimas 2021 m. – iki 642 eurų, 2022 m. – iki 730 eurų (vietos valdžia)	D.1	-7,8	-18,9
3.*	Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinio dydžio darbo užmokesčiui apskaičiuoti didinimas (2021 m. – 177 eurai, 2022 m. – 181 euras)	D.1	-16,8	-65,5
4.	Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinio dydžio darbo užmokesčiui apskaičiuoti didinimas (2021 m. – 177 eurai, 2022 m. – 181 euras) (vietos valdžia)	D.1	-4,8	-20,5
5.*	Pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimas	D.1	-69,6	-128,7
6.*	Dėstytojų, mokslo darbuotojų ir tyrėjų darbo užmokesčio didinimas	D.1	-14,4	-28,6
7.*	Auklėtojų, koncertmeisterių ir akompaniatorių pareiginės algos didinimas	D.1		-2,1
8.*	Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatų įgyvendinimas	D.1	-6,9	-13,1
9.	Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatų įgyvendinimas (vietos valdžia)	D.1	-9,1	-14,6
10.*	Valstybės įstaigų darbo užmokesčio fondo didinimas ir papildomų pareigybių finansavimas	D.1	-19,9	
11.	Valstybės įstaigų darbo užmokesčio fondo didinimas ir papildomų pareigybių finansavimas (vietos valdžia)	D.1	-1,6	
12.*	Darbo užmokesčio statutiniais pareigūnams (vidaus tarnybos, kalėjimų, muitinės, Valstybės saugumo departamento ir prokurorams, išskyrus Krašto apsaugos ministeriją) didinimas	D.1	-9,6	
13.*	Atlyginimų medikams didinimas nuo 2020 m. balandžio 1 d.	D.1	-86,5	
14.	Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymo skyriaus vedėjų atlyginimų koeficientų didinimas (vietos valdžia)	D.1	-18,0	
15.*	Policijos pajėgumų stiprinimas	D.1	-8,3	
16.	Švietimo pagalbos specialistų ir kitų švietimo sistemos darbuotojų darbo užmokesčio didinimas (vietos valdžia)	D.1	-16,6	-31,3
17.*	Asmenų su sunkia negalia globos išlaidoms, paramai neįgaliųjų integracijai ir socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui	D.1	-10,0	
18.*	Asmens sveikatos priežiūros įstaigų išlaidų darbo užmokesčiui didinti dėl COVID-19 kompensavimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.1	-37,2	37,2
19.*	Asmens sveikatos priežiūros įstaigų išlaidų darbo užmokesčiui didinti dėl COVID-19 kompensavimas (socialinės apsaugos fondai) (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.1	-52,8	52,8
20.*	COVID-19 pandemijos padariniams šalinti (vakcinos įsigijimas ir su vakcinavimu susijusios paslaugos (logistika, skiepijimas, medicinos pagalbos priemonės ir pan.) (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.1		-90
		P.2		-210
		D.6M	-23	18,8
21.*	Institucijų galimoms papildomoms išlaidoms dėl COVID-19 valdymo priemonių (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.1	-30,9	30,9
		P.2	-53,1	53,1
		D.3	-66,0	66,0
22.*	Ekstremaliosios situacijos dėl migrantų srautų padidėjimo valdymas	P.2	-49,2	-61,6
23.*	Kitos tarpinio vartojimo priemonės	P.2	-18,5	-13,3
24.	Kitos tarpinio vartojimo priemonės (vietos valdžia)	P.2	-2,6	-6,7
25.*	Išlaidos įsipareigojimams vykdyti (apsaugos, medicininės priemonės, laboratoriniai tyrimai, Karštoji linija, informacinės technologijos ir pan.), vakcinos įsigijimas ir su vakcinavimu susijusios paslaugos (logistika, skiepijimas, medicinos pagalbos priemonės ir pan.) (su COVID-19 susijusi priemonė)	P.2	-301,8	301,8
26.*	Skaitmeninio ugdymo plėtrai ir dėl COVID-19 pandemijos patiriams mokymosi praradimams kompensuoti	P.2	-17	17
27.*	Šalpos išmokoms ir tikslinėms kompensacijoms didinti, įgyvendinant naujas įstatymines nuostatas (2020 m. šalpos pensijų bazei (nuo 54 iki 56 proc. minimalių vartojimo poreikių dydis) ir mažų pensijų priemokų ribai didinti, 2022 m. tikslinių kompensacijų bazei, šalpos pensijų bazei, bazinei	D.6M	-6	-32,7

Nr.	Priemonės aprašymas**	ESA kodas	Poveikis biudžetui, pokytis mln. eurų	
			2021	2022
	socialinei išmokai didinti)			
28.*	Finansinei paskatai jaunoms šeimoms, išgyjančioms pirmąjį būstą, teikti	D.6M		-11,5
29.*	Išmokos vaikams didinimas iki 60 eurų – 2020 m., iki 70 eurų – 2021 m.	D.6M	-62,4	
30.*	Socialinių išmokų bazinių dydžių indeksavimas	D.6M	-27,5	-20,1
31.*	Įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis	D.6M	-50,2	-72,3
32.*	Nemokamas ikimokyklinio amžiaus vaikų (nuo 2020-01-01), pirmokų (nuo 2020-09-01) ir antrojų (nuo 2021-09-01) maitinimas	D.6M	-10,4	-2,6
33.*	Vienišo asmens pensijos išmokos	D.6M	-15,3	-92,1
34.*	Valstybinio socialinio draudimo pensijų indeksavimas, įskaitant siūlomus pakeitimus dėl viso dydžio pensijos mokėjimo asmenims, neturintiems būtinojo stažo	D.6M	-148,0	-68
35.	Valstybinio socialinio draudimo pensijų indeksavimas (socialinės apsaugos fondai)	D.6M	-119,0	
36.*	Papildomas pensijų indeksavimas pagal Prezidento teiktą pataisą	D.6M	-36,6	
37.	Papildomas pensijų indeksavimas pagal Prezidento teiktą pataisą (socialinės apsaugos fondai)	D.6M	-29,4	
38.	Papildomas individualios pensijos dalies indeksavimas (socialinės apsaugos fondai)	D.6M		-70
39.*	Kitos socialinės išmokos	D.6M	-6,2	-1
40.	Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pataisos dėl motinystės pagal ES direktyvą 2019/1158 (socialinės apsaugos fondai)	D.6M		-8,5
41.*	Ligos išmokų mokėjimo asmenims, prižiūrintiems vaikus, senyvo amžiaus žmones ir neįgaliuosius, kai švietimo įstaigose ar socialinės priežiūros ir užimtumo centruose nustatomas infekcijų plitimą ribojantis režimas, taip pat sunkiomis lėtinėmis ligomis sergantiems asmenims užtikrinimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.6M	-69,2	69,2
42.*	Laikinos darbo paieškos išmokos bedarbiams, nedalyvaujantiems įgyvendinant aktyvios darbo rinkos politikos priemones, mokėjimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.6M	-147,2	147,2
43.*	Fiksuoto dydžio ligos išmokos, lygios 1 minimalaus vartojimo poreikio dydžiui per mėnesį, savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie iki teisės gauti ligos išmoką mokėjo socialinio draudimo įmokas ir dėl ekstremaliosios situacijos negali toliau vykdyti savo veiklos, mokėjimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.3	-124,8	124,8
44.*	Subsidijos darbo užmokesčiui prastovų metu 2021 m. (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.3	-300,4	300,4
45.*	Pasibaigus prastovai ir (ar) karantinui, pagalba valstybės lėšomis darbdaviams išlaikyti darbuotojus po prastovos ar priimti į darbą tikslinėms grupėms priklausančius bedarbius 2021 m. (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.3	-76,4	76,4
46.*	Palūkanų mažoms ir vidutinėms įmonėms kompensavimas (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.3	-16,9	16,9
47.*	Subsidijų nuo COVID-19 pandemijos nukentėjusioms mažoms ar vidutinėms įmonėms teikimas pagal valstybės pagalbos schemą, suderintą su Europos Komisija (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.3	-100	100
48.*	Paramos verslui paketas (subsidijos nuo COVID-19 pandemijos labiausiai nukentėjusioms įmonėms ir individualią veiklą vykdančioms asmenims, COVID-19 tyrimų kompensavimas smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, kompensavimas kelionių organizatoriams už turistų pargabenimą iš užsienio valstybių po nepaprastosios situacijos paskelbimo, turgavietės mokesčio kompensavimas) (su COVID-19 susijusi priemonė)	D.3	-96,5	96,5
49.*	Kitos diskrecinės išlaidų priemonės	Kitos	-17,7	-4,7

Šaltinis – Finansų ministerija.

* Centrinės valdžios subsektoriaus (S.1311) diskrecinės išlaidų priemonės.

** Visų lentelėje pateiktų priemonių priėmimo etapas yra „patvirtinta“.

Pastaba. Pokytis reiškia papildomas lėšų, reikalingų priemonei įgyvendinti, poreikis, palyginti su lėšų suma skirta prieš tai buvusiais metais.

19 lentelė. Sumos, neįtrauktos į išlaidų limitą

	ESA kodas	2020 m.		2021 m.	2022 m.
		mln. eurų	proc. BVP	proc. BVP	
1. ES programų išlaidos, visiškai atitinkančios ES fondų pajamas		763,1	1,6	1,6	2,5
1a. ES lėšomis finansuojamos bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo išlaidos	P.51	414,4	0,8	0,8	1,4
2. Ciklinės nedarbo išmokų išlaidos		47,5	0,1	0,1	0,0
3. Pajamų srities diskrecinės priemonės		-107,4	-0,2	0,4	0,6
4. Įstatymais numatytas pajamų padidėjimas		0,0	0,0	0,0	0,0

Šaltinis – Finansų ministerija.

20 lentelė. Vidutiniu laikotarpiu numatomos fiskalinės rizikos sąrašas

Rizika	Rizikos šaltinis	Rizikos laipsnis	Rizikos pasireiškimo tikėtinumumas
COVID-19 pandemijos raida	COVID-19 pandeminei situacijai blogėjant, gali tekti didinti lėšų, skirtų su COVID-19 susijusioms priemonėms finansuoti, sumą ar taikyti pajamų priemones. Dėl to gali didėti valdžios sektoriaus išlaidos arba mažėti valdžios sektoriaus pajamos	aukštas	aukštas
EGADP plano įgyvendinimas	Jeigu EGADP plano įgyvendinimo metu dalis plane numatytų rodiklių nebūtų pasiekti ir dalies EGADP dotacijos lėšų nebūtų gauta, dėl to valdžios sektoriaus balansas gali blogėti, palyginti su planuojamu	vidutinis	vidutinis
Valstybės valdomų įmonių veikla	Veiklos rezultatų gerėjimas arba blogėjimas gali didinti arba mažinti į valstybės biudžetą sumokamų dividendų sumas	vidutinis	vidutinis
Indėlių ir investicijų draudimas	Įvykus kredito įstaigų bankrotui didėtų centrinės valdžios išlaidos dėl įsipareigojimų indėlininkams vykdymo	žemas	žemas
Krašto apsaugos išlaidų duomenų statistinės korekcijos	Karinės įrangos, ginklų ir atsargų įsigijimo išlaidų prognozių ir faktinių duomenų, valdžios sektoriaus finansų statistikoje vertinamų kaupiamuoju principu (pagal ESA), reikšmingi skirtumai gali didinti arba mažinti valdžios sektoriaus išlaidas	aukštas	aukštas
Politinis ciklas	Patiriamas spaudimas prisiimti ilgalaikius įsipareigojimus gali didinti valdžios sektoriaus išlaidas, jeigu nebus numatyti nauji tvarūs pajamų šaltiniai šiems ilgalaikiams įsipareigojimams vykdyti	aukštas	vidutinis
Pasaulio finansų rinkų sąlygos	Pokyčiai pasaulio finansų rinkose gali didinti Vyriausybės skolinimosi sąnaudas	vidutinis	žemas
Stichinės nelaimės	Liūtyš, gaisrai, epidemijos gali didinti valdžios sektoriaus išlaidas	vidutinis	vidutinis
Demografiniai pokyčiai	Besikeičianti visuomenės amžiaus struktūra, geresnis arba blogesnis, nei laukta, migracijos balansas valdžios sektoriaus balansą gali paveikti tiek teigiamai, tiek neigiamai	vidutinis	vidutinis

Šaltinis – Finansų ministerija.

21 lentelė. EGADP subsidijų poveikis valdžios sektoriaus finansų projekcijoms, mln. eurų

Rodiklio pavadinimas	Mln. eurų							
	ESS kodas	2020 metai	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai
EGADP subsidijos (pajamos)								
EGADP subsidijos, įtrauktos į pajamų projekciją		–	25,0	345,4	586,4	585,9	454,3	227,9
EGADP subsidijų pajamos (pinigų srautų principu)*		–	289,1*	562,5	569,3	317,0	190,9	286,9
Išlaidos EGADP plano priemonėms įgyvendinti								
Atlygis darbuotojams	D.1	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Tarpinis vartojimas	P.2	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Socialinės išmokos	D.62+ D.632	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Palūkanų mokėjimas	D.41	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Subsidijos	D.3	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Einamieji pervedimai	D.7	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
EINAMOSIOS IŠLAIDOS, IŠ VISO		–	9,2	101,0	240,1	264,1	214,5	154,8
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51g	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Kapitalo pervedimai	D.9	–	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
KAPITALO IŠLAIDOS, IŠ VISO		–	15,8	244,4	346,3	321,9	239,9	73,1
Kitos sąnaudos, finansuojamos EGADP subsidijomis								
Pajamų iš mokesčių sumažėjimas		–	–	–	–	–	–	–
Kitos sąnaudos, turinčios įtakos pajamoms		–	–	–	–	–	–	–
Finansiniai pervedimai		–	–	–	–	–	–	–

Šaltinis – Finansų ministerija.

*2021 metais buvo gautas EGADP avansas, 2022–2026 metais projektuojamas EGADP lėšų srautas pagal Pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo priede pateiktą finansinių įnašų grafiką.

22 lentelė. Valstybės garantijos 2021 metais

Garantijų priemonė	Didžiausia galima garantijų suma 2022 m. gruodžio 31 d. (mln. eurų / proc. BVP)		Suteikta garantijų, 2021 m. rugpjūčio 31 d. duomenimis (mln. eurų / proc. BVP)	
Valstybės garantijos priemonės susijusios su COVID-19 pandemija:	303,3	0,53	112,3	0,21
Kelionių organizatorių garantijos, administruojamos INVEGA*	0,0	0,00	2,6	0,00
Portfelinės garantijos, administruojamos INVEGA*	19,2	0,03	17,7	0,03
Individualios garantijos, administruojamos ŽŪPGF*	6,2	0,01	8,0	0,01
Valstybės garantijos dėl paskolų ir ne nuosavybės vertybinių popierių, naudojamų ekstremaliųjų situacijų paveiktos ekonomikos skatinimo tikslams įgyvendinti ir verslo finansiniam likvidumui didinti	150,0	0,26	0	0,00
Valstybės garantijos dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo	84,0	0,15	84,0	0,16
Valstybės garantijos dėl Europos investicijų banko, įsteigto Europos garantijų fondo, skirto atsakai į COVID-19 pandemiją	44,0	0,08	0,0	0,00

Garantijų priemonė	Didžiausia galima garantijų suma 2022 m. gruodžio 31 d. (mln. eurų / proc. BVP)		Suteikta garantijų, 2021 m. rugpjūčio 31 d. duomenimis (mln. eurų / proc. BVP)	
Valstybės garantijos nesusijusios su COVID-19 priemonėmis:	661,6	1,16	439,8	0,82
Valstybės garantijos už INVEGA* prisiimtus įsipareigojimus pagal garantijas	239,9	0,42	150,5	0,28
Valstybės garantijos už ŽŪPGF* prisiimtus įsipareigojimus pagal garantijas	160,8	0,28	98,9	0,18
Valstybės garantijos dėl paskolų, teikiamų valstybės investicijų projektams finansuoti ir (arba) naudojamų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių apyvartinėms lėšoms papildyti	145	0,25	108,7	0,20
Valstybės garantijos dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų	113	0,20	79,9	0,15
Valstybės garantijos dėl Europos investicijų banko paskolų	2,9	0,01	1,8	0,00
Iš viso valstybės garantijų	964,9	1,69	552,1	1,03

Šaltinis – Finansų ministerija.

* INVEGA – UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, ŽŪPGF – Žemės ūkio paskolų garantijų fondas.